

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VÉDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉS:

1-betűs betűk soronként 20 fillér,
minden következő sor 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, június 3

268,869 fogoly, 251 ágyu, 576 géppuska májusi orosz zsákmányunk.

Budapest, június 2. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér:

Ellenség megismételte a Szentől keletre álló szövetséges csapatok ellen intézett heves támadásait. Az ellenség elkeseredett támadásait újból súlyos veszteségek mellett mindenütt visszavertük. Przemyśl északi arcvonalán még két erődöt rohammal elfoglaltunk és eddig a t. reptet tartjuk. Dnyeszertől délre támadásaink sikeresen halad. Stryj és Drohobyc között levő ellenséges állásokat tegnap rohammal elfoglaltuk. Nagy orosz erők, amelyek Délkelet-Galiciában Solowina vidékén ottani állásaink ellen támadást kezdtek, súlyos veszteségeket szenvedtek és helyenkint menekülésszerűen vonultak vissza.

Május folyamán vívott csatákban osztrák-magyar főparancsnokság alatt harcoló hadseregek hadifoglyokban és zsákmányba beszállítottak 263 tisztet, 268,869 főnyi legénységet, 251 könnyű- és nehéz ágyut, 576 géppuskát és 189 löszerkocsit. Ehhez járul még egyéb nagy-mennyiségű hadianyag, amely például csak a kárpáti hadseregek egyikénél mintegy nyolcezeröttszáz lővére való tűzérési löszert, öt és fél millió gyalogsági töltényt, harminckettőezer orosz ismétlőpuskát és huszonegyezer orosz szálfegyvert (szurony, kard) tesz ki.

Olasz hadszíntér:

Az ellenség mindaddigi vállalkozása sikertelen maradt. Lavarone-feljárás fensiknak és egyes karinthiai sárműveknek tetemes nehéz tűzérési löszert elhasználásával járó bombázása erődműveinkben nem volt képes emiatt méltó kárt okozni. Ezenkívül sem tiroli, sem karinthiai határon nem voltak nagyobb harcok. A partvidéken az ellenségnek a Kr. gerinc ellen intézett támadásait olaszoknak súlyos veszteségek mellett visszavertük. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Több mint 300.000 orosz fogoly egy hónap alatt.

Berlin, június 2. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Bixchotenál (Strenstratától északkeletre) egy angol repülőgépet lelőttünk. Bentőlöket, egy belga és egy angol tisztet elfogtunk. Souchez-től nyugatra levő cukorgyárat, amelybe tegnap délután folyamán franciák benyomultak, visszavettük. Franciák egy támadását, amelyet esti órákban indítottak Neuville-nél és Neuville-től délre levő állásaink ellen, visszavertük. Csak egy, a neuville-curie-i árkon túl kiugró kis árokra van még ellenség birtokában.

Keleti hadszíntér:

Neuhausennél Libautól északkeletre ötven és Schidiknél Libautól hatvanöt kilométernyire délkeletre eredményes harcokat vívtunk kisebb orosz osztagokkal, úgy tovább délre Szawle vidékén és Kieimytől délkeletre, valamint Ugiarny és Elragola között. Szawlenál olasz foglyot ejtettünk.

Délkeleti hadszíntér:

Przemyśl várának két további Dünkowiczkinél fekvő erődjét tegnap rohammal elfoglaltuk. Stryji győzelem után szövetséges csapatok tegnap Medenice irányában előrenyomultak. Május hó folyamán keleti hadszíntéren nyolcszázhatvanhárom tisztet és kettőszázhatvan nyolcezer nyolcszázhatvan kilenc főnyi legénységet ejtettünk foglyul, kettőszázötvenegy ágyut és öt százhatvanhat gépfegyvert zsákmányoltunk. Ebből Mackensen vezérekesedése alá rendelt szövetséges csapatokra esik négyszáz tiszt, köztük két tábornok, egyszázötvenkettő ezerkettőszázötvennégy főnyi legénység, továbbá egyszázhatvan ágyu, ezek között huszonnyolc nehéz és négyszázharom gépfegyver. Beszámlítva a keleti hadszíntéren ejtett és tegnap nyilvánosságra hozott foglyok számát, május hó folyamán szövetséges csapatok kezére került oroszok száma e szerint körülbelül egyezer tiszte és több mint 800,000 főnyi legénységet tesz ki. Legfőbb hadvezetőség. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Kilenven bombát dobtak Londonra.

London. Az admirális közli, hogy a német léghajók kilenven bombát, főleg gyújtóbombát dobtak le a főváros területére. Számos helyen tűz támadt. Középület nem sérült meg. Négy egyén meghalt, számosan megsebesültek. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

A háboru legújabb hírei.

Erkezett éjjel 2 órakor.

(Táviroda, cenzurázva.)

Lugano. Molfetta felett osztrák-magyar repülőgép jelent meg, amely bombákat dobott le a kénygyárra, olaj és petroleumraktárakra. A bombák egy munkást megöltek.

(Molfetta Bari és Barletta közt az adriai tenger partján van.)

Lugano. San Marino köztársaság engedve Salandra felszólításának elhatározta, hogy a monarchiának és Németországnak hadat izen.

London. A Daily News katonai munkatársa az északi harctér helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy az orosz hivatalos és nem hivatalos jelentések nem megnyugtatók és csak annyit lehet mondani róluk, hogy lehetnének még rosszabbak is.

Róma. Viktor Emánuel olasz királyt a francia 3. zuávezred első zászlóaljának első századában az első szakasz káplárjává nevezték ki.

Washington. Wilson elnök holnap fogadja a német nagykövetet. A Times azt jelenti Washingtonból, hogy a Lusitania kérdésében nem fog győzni a felháborodás, a lapok nem kívánják a háborút, sokan tanácsosnak tartják elfogadni Németországot azt az ajánlatát, hogy a felmerült kérdéseket vitassák meg.

London. A Daily Chronicle az általános védkötelezettség bevezetésével foglalkozva kifejti, hogy ez a nemzet egységét megszüntetné a veszedelmes agitációt indítana a háboru ellen.

Genf. A német tengeralattjáróknak Brest és más atlanti kikötők közelében történt pusztítása a francia part forgalmának erős csökkentését eredményezte. A párisi mérnökök szerint az eddigi típusú buvárhajók ellen ajánlott methodusok az új német óriás buvárhajók ellen alkalmazhatatlanok.

London. A Times elleni kövadás oka az, hogy közzétette Richardson óraagy levelét, aki a harctérről visszatérve azt írja, hogy már az utolsó francia tartalékok állnak harcban és már csak kiképzetlen fiatal utancokat hoznak a frontra. A kövádó hangsúlyozza, hogy a hír a németek önbizalmát tokozsa, az antantot deprimálja.

London. A Cunard társaság Ausonia nevű gőzösén, amelyet megadóikálónak rendeztek be, tűz ütött ki.

Genf, június 2. A párisi szociálista lapok egyre hangosabban követelik, hogy véget kell vetni a Dardanella-akciónak, amely olyan súlyos veszteségekkel jár. A Temps tudomást vesz ezekről a támadásokról és elismeri, hogy a német tengeralattjáró naszádoknak a Dardanellák közelében való megjelenése komoly aggodalomra kelt.

Genf, június 2. Jó informált helyről érkező jelentés szerint a francia Földközi-tengeri flottát, amely eddig az Otranto-osztrona felett őrködött, a Dardanellákhoz rendelték. A Dardanellák ellen egyelőre olasz akció mindezek után nincs tervben.

Az első lövéstől elszaladt olasz csapatok.

Moraht őrnagy az egykori szövetséges hadseregéről. — A déli harctér terepe.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 2.

Moraht őrnagy a harctéri helyzetről, különösen az olasz háborúról a Berliner Tageblatt hasábjain a következőket írja:

— Habár az utóbbi évtizedben a német szakmunkák bizonyos elismeréssel nyilatkoztak az olasz hadseregről, mindamellett a hadsereg ismerői körében kétely mutatkozik az iránt, hogy valódi értéket fog-e mutatni a háboruban. Hogy a lybiai háboruban oly enyhén ítéltek meg az olasz hadsereget, annak oka nyilván, hogy Olaszország tagja volt a néhai háttas-szövetségnek s kimélték a szövetséges társaság nagy érzékenységet. Ahol nem így történt, ott tobzó gyűlölet szikkai hullottak a kritikusra. Emlékesünk egynéhány német újság-cikkre, amelyek rámutattak azokra a kegyetlenségekre, amelyeket az olasz csapatok a védtelen lybiai lakossággal szemben elkövettek, arra az idegességre, amely a csapatokat formájukból kivetkőztetett, emlékezünk arra a visszhangra, amely e cikkeket nyomán Itáliában talált s amely egyúttal az olasz sajtó féktelenségét is dokumentálta.

A háború során mindenesetre szabadabban nyilatkozhatunk majd egykori barátunkról, mostani ellenségünkéről. Mindjárt a kezdet mutatja, hogy milyen kicsiny az olasz hadsereg állóképessége. Szárazon, de azért bizonyos humorral mutat rá az osztrák-magyar vezérkar, az olasz előcsapatok „könnyen visszatasított támadásaira”, gyors „fúvásukra”, kisebb csapatok „megsemmisítésére”, amelyek bizonyára fejüket vesztették „a tűz megindításánál történt megfordulásnál”, ma pedig arra, hogy az olasz biztosítócsapatok „az első ágyulövésre elmenekültek”.

A dolgok, az állóképesség hiánya — ezek következményei — nem mai keletűek. Már az eritreai harcoknál, amelyek az addigi verességgel végződtek, kitűnt, milyen kevésbé összeharcolók az olasz csapatok milyen kevésbé egységes vezetésük. Pedig abesszíniak és arabok nem is méltó ellenfelei egy európai nagyhatalomnak. Most kell Itáliának letenni a próbát, vajon jogosítva van-e messzemenő aspirációkat táplálni s képes-e azokat fegyverrel kiharcolni. Mi most is, mint ez előtt, kételkedünk ebben. Habár a Tribuna az első angol nap minimális harci eredményeire „sztratégiai” magyarázatot talál, mégis tény az, hogy ezek az akciók a legnagyobb mértékben jelentéktelenek voltak s nem feleltek meg sem az olasz államférfiak nyilatkozatainak, sem pedig szövetségeseik várakozásának.

A Trentino elleni lassú operációnak állítólag az a célja, hogy megakadályozza az osztrákoknak olasz területre való betörését. Azonban azok a megerősített oszlopok, amelyeknek olasz kézre kellene kerülniük e célból, nincsenek még elfoglalva s több, mint nevelőegyes, ha a Tribuna még azt írja, hogy az osztrák betörésnek már elejét vették. A tiroli betörésnek eredményét, előrehaladását kevés szóval összefoglalhatjuk: a Chiasso völgyében az ellenség mintegy tíz kilométert haladt s csakhamar érezhető fogja az osztrák-magyar záróerők hatását. Az Etsch völgyében elérték Alát s a Primör völgye olasz csapatokat rejt magában. A partvidéken megállott az ellen-

séges előnyomulás az osztrák védelmi állások előtt s Monfalconél megkúsultak az átkelési kísérletek. Az utóbb nevezett helység a Karszt nyulványainak nyugati végén fekszik, amelyek az Isontótól nyugatra erős védelmi állást nyújtanak a partvidék számára. A görz—gradiska—monfalcone—duinói vasúti vonal nagyjában ezt a természetes záróerődöt kíséri. Cadorna tábornok többi győzelmi jelentései francia mintára alkotott tulzások. Az osztrák erődítményeket, Lusernát, Busát és Sptizvertét nem láthatták az olaszok s így csak nem állapíthatták volna meg azokban az okozott súlyos károkat, ha azoknak tűzértsége elhallgatott volna. Ez azonban nem történt meg. Az alai déltől estéig tartott harcok sinos sok okuk dicsekedni. Azt gyenge osztrák határőrző csapattal vívták s már csak az olaszok „csékély veszteségei” is mutatják annak jelentéktelenségét. Mindent összevéve, az éber szejci szemek jól ítélnek, amikor — mint a berni Bund isja — elvitatják az osztrák eddigi esete-paték sztratégiai értékét s megállapítják, hogy a felvonulás még egyik részről sem történt meg.

TANÜGY.

(→) Beiratások az aradi állami felsőbb leányiskolában. Az aradi m. kir. állami felsőbb leányiskolában az 1915—16-iki iskolai évre szóló beiratások június hó 4., 5., 7. és 8-án délelőtt 10—1-ig az igazgató lakásán (Erzsébet királyné körút 12. sz., I. em., 4. ajtó) eszközöltek. Az új növendékek tartoznak bemutatni: 1. születési bizonyítványt, 2. iskolai bizonyítványt, 3. himnikoltási bizonyítványt. A beiratási díj 15 korona; ezen összeget mindenki tartozik megfizetni a beiratáskor. Azonkívül tartozik még a beiratás alkalmával minden növendék tandíj fejében 20 koronát lefizetni. A tandíj évi összege 80 korona. Az igazgatóság.

(—) Vizsgálatok az aradi községi iskolákban. Az iskolaszék határozata szerint az aradi elemi iskolákban az évrő vizsgálatok június hó 14-én reggel 8 órakor kezdődnek és 16-án délután végződnek. A tanítások minden egyes osztályban az évrő vizsgálatokat megelőző napon: június hó 18-án befejezik. Az iskolai munkák, a közügyesítő tanfolyam eredményei, valamint a leánytanulók kézimunkái egy-egy megfelelő tantárgyban 14-től kezdve kiállítják és az érdeklődő szülőknek bemutatják. A tantervet bejáró „Le Deum” a polgári iskolák tanulói részére június hó 19-én d. e. 8 órakor, a polgári leányiskola tanulói részére június hó 19-én d. e. 9 órakor, az összes községi elemi tanulóknak növendékei részére június hó 17-én d. e. 8 órakor, az összes községi elemi leányiskolák növendékei részére június hó 17-én d. e. 9 órakor fog a minorták tanplomban lezártni. Ezt követi az érdemsorozatok felolvasása és kiosztása. Az összes községi elemi és polgári iskolák, református és ág. evang. vallású fin- és leány növendékei az iskolaévet befejező istentiszteletre a móm. kath. növendékekkel egyidőben a reform. és ág. evang. templomokba mennek. A jövő iskolai évre a tanulók szabályozott felvétele fog júli 1-én szeptember 1., 2. és 3-án fog eszközölteni, ugyanazon napok délutánján tartatnak meg a felvételi és javító vizsgák is. A „Veni Sancte” a polgári iskolák tanulói részére júli 6-án szeptember hó 4-én d. e. 8 órakor, a polgári leányiskola részére szeptember hó 4-én d. e. 9 órakor, az összes községi elemi tanulóknak növendékei részére szeptember hó 6-án d. e. 8 órakor, a leánytanulók részére ugyanazon nap délelőtt 9 órakor lesz. A reform. és ág. evang. vallású növendékeket ugyanazon napokon d. e. 8 órakor saját templomukban vezetik. Jelzett napokon a rendes tanítások is megkezdődnek.

Elsülyedt

a Dardanelláknál az Agamemnon.

(Elkeseredett harc a török elite csapattal. — Egyelőre nem lesz olasz akció.)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, június 2.

A főhadiszállás közli: A Dardanella-fronton jobb szárnyunk csapatai Szedil Bahr előtt meglepetésszerűen megtámadták az ellenséget és elfoglaltak jelentékeny ellenséges sáncállásokat és teljesen elpusztították azokat, bár a sáncárkok az ellenséges hajóágyuk hatásos tűzének védelme alatt állottak. Anatóliai útegeink sikerrel lötték a Szedil Bahr melletti ellenséges állásokat anélkül, hogy az ellenséges hajók tüzelése érte volna őket. Ari Burnu mellett nem volt jelentős akció. Egy kis francia cirkáló tegnapelőtt Smyrnától délre Kus-Addával szemben zátonyra futott. Tűzsergünk ágyuzta a kis cirkálót, amelynek fedélzetén tűz ütött ki. Végül sikerült a hajót kiszabadítani és két ellenséges torpedónaszád elvonszolta. Az Ernesti Roman francia cirkáló tegnap bombázta Kaila nyílt város német konzulátusát. A május 9-re virradó éjjelen egy török csapat hatalmába került a Suez-csatornában, Adjiguel mellett egy kis angol hajót és elpusztította annak gépeit és kazánját. Egy másik csapat ugyanazon éjjel hatásosan lövöldözött egy ellenséges szállítóhajót, amely csak gyöngén viszonzta a tüzelést. A többi harctérről nincs fontos jelenteni való.

Nem lehetett megmenteni az Agamemnon.

Bécs, június 2. Athénből jelentik: Az Agamemnon hadihajó, amely néhány nap előtt súlyosan megsérült s ezért a máltai kikötőbe akarták vonszolni, hogy ott kitartározzák, tegnap reggel Imbros előtt a parttól körülbelül 50 kilométer távolságban elsülyedt.

Oriási emberáldozatokat kíván az ostrom.

Páris, június 2. A Temps dardanelai tudósítója közli: A törökök ellentállása nagyon jól és alaposan van szervezve, Limann von Sanders basa tervei szerint. A Gallipoli félszigeten a harcok óriási emberáldozatokat követeltek. Limann basa parancsára az első török hadtest, amely a török hadsereg elit-csapatából áll és mint Konstantinápoly védőerege szerepel, ott áll már a félsziget védői között; francia és angol aviatikusok bombavetéssel meg akarták akadályozni a csapatok partraszállását, ez azonban mégis sikerült, mert legfeljebb 3—4 hajót tudtak elsülyeszteni. A törökök a partraszállás sikeres befejezése után azonnal Kaba Tepe irányába vezényelték két divíziót, amelyek még az új folyamán megáradtak az ausztráliai és újzélandi csapatok állásait. A Gallipoli félsziget déli részében a franciák nagyon komoly török védőállásokra akadnak. Több ponton a törökök kézigranát és bajonetharcok után előrenyomultak. A franciák is nagy bátorsággal küzdöttek, test-test ellen s állásaikat nagyjában véve meg is tartották. (Pol. Hír.)

Németországgal is harcolni kíván Itália.

(Az olasz hajóhad veszteségei. — Megfutamított alpinék.)

Távirati tudósítás.

Bécs—Berlín—Róma, június 2.

A Stampa jelenti: Tegnap olasz minisztertanács volt, amely a katonai helyzettel foglalkozott. Mától kezdve mindennap minisztertanács lesz. A Popolo d'Italia erőiesen követeli, hogy Németországnak üzenjék meg a háborút.

Lugano, június 2. Az olasz kormány hivatalos közleményt adott ki, amelyben kifejti, hogy az olasz kabinet nem tekinti magát hadállapotban lévőnek Németországgal és különbséget tesz olyan államok között, amelyekkel háborúban van és olyanok közt, amelyekkel csak a diplomáciai viszonyt szakította meg.

zetben, amely a hivatalos megállapítás szerint a Turbine torpedóznázó elhelyezésébe került, még egyéb veszteségeket is szenvedtek. Az Adriatique görög gőzös kapitánya és utasai a Triesztből Pireus felé haladó hajón az egész ütközetnek szemtanúi voltak, mintegy nyolc kilométer távolságban Lissától, ahol a tengeri csata lezajlott. Az ütközet körülbelül fél óra hosszáig tartott és az Adriatique utasai látták, hogy több osztrák-magyar torpedóvadász hajó négy-öt mérföldről lövöldözött három olasz cirkálót. A torpedóvadászok mialatt egyre erősödő tüzelést indítottak, igen ügyesen manővroztak, hogy az ellenségnek bizonytalan célpontul szolgáljanak. Az olaszok azonban a tüzelést nem visszonozták és csak arra törekedtek, hogy az osztrák-magyar hajók közelébe jussanak. Egszerre csak visszamaradt az egyik olasz cirkáló és látni lehetett, hogy sűrű füstfelhő csap fel róla. Valószínű, hogy teli találat érte. Ezek után az osztrák-magyar torpedó vadászajók teljes gőzzel indultak Pola felé. Két olasz cirkáló követte őket, de nem sokára az egyik megfordult, nyilván azért, hogy a harmadik lángbaborult cirkálónak segítségére siessen.

Levegőből bombázott olasz kikötők.

Genf, június 2. Egy osztrák magyar repülő megjelent Bari felett és bombákat dobott le. Két találatot ért el; az egyik bomba egy ház tetején robbant fel. Egy másik repülő Brindisi felett jelent meg, amely a várost szintén bombázta. Két házat megrongált és két embert megsebesített.

San Marino hadat izen.

Lugano. San Marino köztársaság Sonnino és Salandra tanácsára hadüzenetet készül küldeni a központiakra.

Repülőink Montenegró felett.

Chiasso. Cattinéből jelentik: Három repülőgépünk tegnap Antivár, Placicot, Virpazari, Podgoricát, a környékbeli vasutvonalakkal és a Szkutari taven közlekedő hajókat bombázta.

A milánói forradalom.

Zürich. Milánóból jelentik: Ferrari, az új rendőrfőnök, elrendelte a zavargások alkalmával letartóztatott, majd ismét szabadon bocsátott 550 főcinkos letartóztatását.

Lugano. A berni német követtség felkérte a svájci kormányt, hogy bizzza meg a svájci római követet, hogy a Milánóban megkároztatott németek kárpótlási igényeit az olasz kormánynak jelentse be.

SPORT.

+ Az „Aradi Atletikai Klub” közgyűlése. Az AAK. elnöksége ez uton is tudatja az érdekelteket, hogy az évi XVII. rendes közgyűlést június hó 12-én, azaz szombaton délután fél 7 orakor tartja meg Török Gábor utcai sporttelepen a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó és jelentés az 1914. évről. 2. Pénztári zárszámadás bemutatása és a felmentvények feletti határozathozatal. 3. Az 1915. évi költségvetésről és megállapítás. 4. Tiszviselői kar és választmány választása. A közgyűlés után a telepen társas vacsorát rendez a klub.

A bródi polgármester, főkapitány és közjegyző panamája.

Üzlet a letartóztatottak kiszabadításából
Távirati tudósítás.

Szabadka, június 2

A háborús visszaélések botrányfáján tegnap óta újabb virág nyílik. Talán méreteiben alatta marad a hadseregcsalásoknak a jelentősége sem valami országos, de a maga nemében páratlan a részleteiben példátlanul érdekes. Súlyos bűncselekményekkel vádoltak meg erre illetékes pozícióban ülő emberek ártatlan polgárokat, hogy azután azokat kellő summák letétele után szabadon bocsássák. Bródban folytatta ezt az egyedül álló panamát az ottani polgármester, rendőrfőkapitány és a város legtekintélyesebb ügyvédje. Hogy bűneikről rájöttek, annak az a szenzációja alapja, hogy tulajdonképpen ők azok, akik komolyan gyanúsíthatók az ártatlan horvát polgárokat fogott vádakkal. A triumviratus tagjai gazdag emberek és hogy a horvát lakosságu szlavónai Bródban hatalomra tudtak jutni, csak ügyességükre vezethető vissza. A háború első napjai óta tűzött visszaélések, panamák, bűnpaidálások méltó befejezéséért a bródi polgármestert és társait tegnap erős esendőrfelekkel Tuzára kísérték, ahol is ezidőszent a legközelebbi haditörvényszék széke.

A bosnyák határon, a Száva innenső partján fekszik a rendkívül csinos, jól épített szlavóniai város, amelynek a boszniai forgalom folytán amugy is mozgalmas életében nagy izgalmat keltett tegnap délután az a nagy jelenet, hogy Benesovics István polgármester, Kerdics Miklós rendőrfőkapitányt és Elegovics Iván dr. ügyvédet esendőrök kísérték végig a városban.

Benesovics István polgármester a legnagyobb bródi szálódának, a Centrál-nak tulajdonosa. Békében nem volt nagy magyarbarát és így például nem engedte meg, hogy helyiségeiben magyar nótát játszon a zenekar. Magyar italt sem lehetett nála kapni. Benesovicsnak ez a viselkedése azonban a háború kitörésekor — látszólag legalább — megváltozott. Az elegáns, állandóan fekete redingós ur, mint városának tiszteletgerjesztő képviselője a magyar fegyverek győzelmeiről beszélt lelkes hangon, sőt egy-két diadal-plakátot is ragasztott ki alkalom-adtán. Kerdics Miklós rendőrfőkapitánnyal egyetértve, a polgármester gyanus elemek után kutatott és csakhamar egyik bródi polgárt a másik után urcoltatta el békés polgári otthonából a rendőri zárka rideg falai közé. A városi hatóság — élén a polgármesterrel és főkapitánnyal — minden esetben jól beállított gyanúsítást terjesztett a letartóztatottiról a katonai hatóság elé és ezzel ügyesen érte el azt a célt, hogy hazafias érzelmeiben kételkedni ki sem mert.

Az első ártatlan gyanúba fogottak sietve fordultak Elegovics Iván dr. ügyvédhez, mint a város legtekintélyesebb fiskálisához és a jogi képvisellel megbízták. Elegovics ügyvéd utánajárt a dolognak és csakhamar megállapította, hogy védenői teljesen ártatlanok. Ezt a megállapítást tudomására hozta a polgármesternek és a rendőrfőkapitánynak is. A két urat a fiskális leleplezése nem lepte meg. Sőt alkalmat adott arra az ötletre, hogy miként lehet a kellemest a hasznossal összekötni... A tovább történetek maguktól beszélnek. A letartóztatások még sűrűbbek lettek. Az összes áldozatok Elegovics ügyvéd urhoz fordultak és két nap múlva szabadlábon voltak. A szabadulást azonban — mint ügyvédi honoráriumnak —

Az alpinik veresége.

Berlin, június 2. A. B. Z. am Mittag-nak táviratozza kiküldött tudósítója: A lavaronei fensiken bekövetkezett az első komolyabb összeütközés az olasz csapatokkal. A fensik az Astico határmenti folyótól északra terül el, egy hegylánc nyulványa fölött, a mely hegyek Caldona völgyétől délre húzódnak, nem messze az Astico-tól. A lavaronei fensik béke idején is erősen meg volt erősítve, a mióta pedig az ellenségeskedések kitörtek, még inkább megerősítették. A támadás nem jött váratlanul. Az olaszoknak nem esett nehezükre ez a fensiket ellepniük, a mely egészen közel fekszik határakhoz, és ezért érthető, hogy itt kellett az első összeütközésnek megtörténnie. Az alpin csapatok támadását tűzvérség vezette be, a mely kevés kárt okozott. Az osztrák-magyar csapatok könnyűszerrel visszautasították az alpin csapatok rohamát, jóllehet ez a csapat a legjobb olasz katonákat foglalja magában, a kik kitűnően ismerik ezeket a hegyvidékeket, de a háborúban kipróbált osztrák-magyar csapatok fölényben voltak velük szemben.

Megrongáltunk egy olasz cirkálót.

Genf. Már a francia lapok is kénytelenek elismerni a osztrák-magyar flotta-akció sikerét. A Temps egy jelentése szerint az olaszok az osztrák-magyar hajórajjal vívott tengeri ütkö-

tekintélyes summák befizetésének kellett meg-előzni. Hír szerint a summák három részre osztottak.

A panaszos polgármester és cikkesai nem elégedtek meg a hazafias mezbe bujtatott ús-lettel, hanem most már bátrak lettek. Gyanus tetteik végül is felfűtést keltettek és a nyomozás esendben megindult. A megbízhatónak tar-tott polgármesterről az is kiderült, amit nem is kutattak, hogy hivatalos hatalmával annyira visszaélt, hogy üzleti alapon ártatlan polgárokat kevert bajba. Így lett a gyanusítóból gya-nusított s a nyomozás gyors befejezése után esendörkésre adott bűnös. Kordics Miklós rendőr-főkapitány és Elegorics Iván az ügyvéd és kös-jegyző osztotnak a polgármester sorsában s néhány nap múlva a tiszai haditörvényszék előtt felelnek bűneikért.

Labdarugás

a lövészárkok közt.

(Pünkösdi orosz-magyar meccs leírása a Kozlonyban. — 57: 72.)

Arad, június 2.

Szinte hihetetlennek látszik az alábbi kö-vetkező történet, amelynek hangulatban derű-sebbet, érzésekben szebbet alig produkált ez a monstruózus, szapori-estől zengő, a magyar vitézséget és bátorságot oly gyönyörűen ki-domborító népek csatája. A történetet egy postai tisztviselő — címben lelkes sportember — hozta, aki Orosz-Langyelorazágból Petri-kauból jött haza pár napi szabadságra.

Petrikau előtt volt a mi csapatunk már március közepé óta. A lövészárkokban a leg-jobb kedvvel élünk és várunk egyre az ore-azok támadására. Az oroszok lövészárkai meg-lehető közel voltak a mieinkhez. Mindkét részről állandó készenlétben voltunk. Vigyás-tunk egymásra, de azért támadni egyikünk sem támadott. Körülbelül egy március vége óta (mikor egy kisebb esete-paté volt) nem be-szólkoztunk harsba az oroszokkal.

Ettől kezdve a lehető legteljesebb csend és béke uralkodott terepünkön. Olyan volt a nyugalom mind a két oldalon, hogy egyáltalá-ban nem gondoltunk a háborúra. Énekelget-tünk, kártyáztunk és nagy vidámsággal telték a napok. Az orosz oldalról egyetlen egy puská-lövés sem hallatszott egyezzer sem. Csak bus szláv melódiákat hozott a kóbor szél. Nagy nyugalommal és csennel érkezett meg a pün-kösdi ünnep is.

Gyönyörűen virradt ránk pünkösdi vasár-napja. Felkelésünk után a lövészárkokban imádkoztunk távol a hazai rögöktől. Kedves muzsikával kísérték imánkat az idegen lak-ombjainak a süttőgése.

Pünkösdi vasárnapján este felé észrevettük, hogy egy orosz katona buvik ki az ellenséges lövészárkokból. A katona egyenesen a mi lö-vészárkunk felé közeledett. Nem volt fegyver nála, tehát békés és jó szándéka lehet csak — gondoltuk. Az egyik közülünk válsig hős-kódolt és mindenáron le akarta lőni. De csak-namár leintettük. Az orosz katona egyre köze-ledett. Már csak 50 lépésreire volt talán a lö-vészárkunktól, mikor felemelte hirtelen a ke-zét, aztán egy széles ívben markából egy do-bort dobott felénk, amely pont a lövészár-kunkba esett.

— Ugy-e mondtam, hogy békés szándékai voltak — kiáltott egy fiatal onkéntes.

— Vajon mi lehet a skatulyában? Bont-sátok fel azonnal! — szallott felém a katonák kíváncsisággal telt biztatása.

Nem sokat kértem, sőt nem is kértem magam, mert minden rábeszélés és kérés-nél-kül felnyitottam a kis faskatulyát.

Egy kis fehér papírlap villogott elő. A pa-pírlapon eléggé olvasható magyar betűkkel egy felírás volt. A szemközti orosz lövészárk ka-tonái pünkösdi hétfőjére meghívtak bennünket egy bacsi mérkőzésre.

— Tegyetek félre minden ellenséges ér-zést és gyűlöletet, játszatok velünk pünkösdi hétfőjén. Kerítettünk egy labdát és ezzel el lehetne játszogatni — körülbelül ilyenmit tartalmazott a fehér papírlapon olvasható fel-írás.

Csodálkozással és meglepetéssel olvastuk a felírást, mégis, bár nem volt közöttünk va-lami jó footballjátékos, hétfőn délután meg-kezdődött a játék, miután a vasárnap esti fel-írást még aznap este választ küldtünk.

A játék ragyogó, napsütéses időben folyt le és abból állott, hogy hol az oroszok a mi árkaikba, hol pedig mi az oroszok árkaiba dobtuk át a labdát. A játék egész délután öt óráig tartott és ezen idő alatt az oroszok öt-venkét dobásával szemben, mi hetvenkétszer dobtuk a labdát az ellenséges lövészárkokba. A győztesek tehát a küzdelemben mi lettünk.

Ami aztán az egész eseményben a leg-megragadóbb és legkedvesebb, a játék után az oroszok hozzánk, a győztes magyarokhoz egy illatos nagy virágcsokrot juttattak a vasárnap esti meghíváshoz hasonló módon. Az elbeszélő katona ekkor egy hervadt leprésselt virágcsokrot vett ki a tárcájából és az emlékeztető remegő hangon mondta:

— Ez a virágcsokor a győzelmi csokor-ból való.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Gott strafe England und Italien! Ez a címe annak a világhírűvé vált költeménynek, amely magyar németet egyaránt lázba ejtett és száltozóvá lett. Szerzője Otto Otto a leg-népszerűbb berlini írónak egyike, aki arról hí-re, hogy saját szerzeménye kötetmenyét, da-mit és darabjait személyesen adja elő. Ez a művész, aki jelenleg Aradon tartózkodik, két estélyt rendez 3. és 4-en csütörtökön és pénte-ken a Központi Szálló télikerijében. Tarsa-ságban van Vajda Pálgyes a budapesti Nép-opera tagja, aki már egynehányszor elragad-tatta az aradi publikumot, gyönyörűen előadott saját műveit. Azonkívül a szép és temperamentumos Blanka Biza a hamburgi színház tagja is fellép. Az előadás nemcsak szórakoztató, hanem egyezzerszínű játékonysá-got is gyakorol. Amennyiben a bevetel egy je-lentékeny része a vörös kereszté. Így aki az előadást megnezi, nemcsak egy tehetetlenül érzéketlen estélyt szerezett magának, de még a jókonyságot is, némiképen terője. A két elő-adás miatt az érdeklődés nagy. Kezdeté fél 9 órakor.

* Medgyesszai társulata a Fehér Kereszt-ben. Medgyesszai kóborja június 5-én, szom-baton és békén, vasárnap a Fehér Kereszt téli-kerijében tartja előadásait. Fellépnek K. Alcsai Bócsi, Rajna Alice, Boros Géza, Kovács Gyula, Bajor Géza és Papp Hugo. Konferanszié Kovács Gyula. Karmester Magyarai Béla. Hely-árak: 1-ső hely 3 korona, 2-ik hely 2 korona. Naponta új műsor; az előadások kezdete pont 9 órakor. 1988

* Lecoq a detektiv-király az Apollóban. Új szenzációs detektiv dráma tartja izgatoti-ságban a város közönségét, Lecoq, a detek-tív király tüneményes szerelmessége és határ-talan vakmerőségeivel valószággal bámulatba ejti a nézőközönséget. Lecoq főhősműve Snorlock Holmest a mozi valameennyi megcsodált detek-tívjét. A nagyszabású detektiv-dráma: a vide-ken előzőnek az Apolló színház mutatója be-pen-teken és szombaton.

Hol van a hősök

aradi temetője?

(A városi tanács visszavont határozata.)

Arad, június 2.

Erre az esztendőnek első hónapjában Arad város tanácsa eléggé nem dícsérhető ha-zafias felbuzdulás fogta el és kimondotta, hogy az Aradon elhunyt hősök számára mindkét temetőben díszsírhelyeket enged st, mert akik a harásért harcolva halálos sebet kaptak és ná-lunk váltotta meg őket a szenvedéstől a halál, megérdemlik, hogy a város díszsírhelyet adjon nekik és minden évben halottak napján egy áldozunk az emléküknak, mintha a mi halot-taink lennének.

Erről a valóban nemes és lelkes elhatá-rozásról a tanács átiratilag értesítette az aradi katonai állomásparancsnokságot.

Annak a melegen érző publikumnak, amely az aradi katona-temetéseken részt szokott ven-ni, már régebben föltűnt, hogy az itt elhunyt hősöket, kivétel nélkül a miklakai háárban lévő katonatemetőben hantolják el, holott sok-kal fölemelőbb és a nagyszerű kimulárnak is megfelelőbb lenne, ha a város által följánlott díszsírhelyekben adnák örök álmukat. A vá-rosházán érdeklődünk aziránt, mi okozza azt, hogy a följánlott díszsírhelyeket nem hasz-nálja a hadsereg?

— Mi annak rendje és módja szerint ér-tesítettük a katonai parancsnokságot, azonban ott úgy látszik nem reflektálnak a díszsír-he-lyekre. — mondák.

Hihetetlennek tartottuk, hogy a katonai parancsnokság ne fogadta volna el a följán-lott sírhelyeket és ezért Hegedűs Ede alezre-des, állomásparancsnokhoz fordultunk felvilá-gosításért. Az alezre-des a következő érdekes kijelentést tette:

— A városi tanács még januárban arról értesített bennünket, hogy az Aradon elhunyt ama katonákat, akik a harctéren szerzett be-tegségük, vagy sebesülésük következtében hal-tak meg, díszsírhelyet ad a felső- és alsó teme-tőben. Mi nagy örömmel fogadtuk ezt a ha-zafias határozatot és akkori adjutánsomat el is küldtem a polgármesterhez, hogy köszönje meg ezt és jelentse ki, hogy minelyt a várbán megzúnt a kiűzéses díszsírjávány és normá-lis állapot lesz, azonnal igénybe vesszük a díszsírhelyeket. Azokat a katonákat, akik idő-közben meghalnak, kérem, hogy a város saját költségén exhumáltassa és helyezze el a dísz-sírhelyekben. A polgármester lakótelező előz-kenységet tanusított és kijelentette, hogy a tanácsnak támogatja az ügyet. Amikor eszult a ragály, lekértük a tanácsot, hogy intézked-jék a már eltemetett halottak exhumálásairánt és jelölje ki a díszsírhelyet, mert most már semmi akadály sincs az oda temetésnek.

— A tanácsból különös választ kaptunk ekkor. Azt közlik velünk, hogy a határozatuk csak a tisztek számára adandó díszsírhelyre vonatkozott. Ha a katonai kincstár viseli az exhumálás költségeit, akkor az exhumálódó tiszteknek rendelkezésre állanak a díszsír-he-lyek. Erté mi visszautunk, hogy a tanács már egyezzer határozatot hozott ebben az ügyben, tehát az exhumálás költségeit fizassa a város. Ekkor új átirat jött a tanácsból. Azt írják, hogy a költségcsokor a város nem fedezi. Egyéb-ként pedig — így végzi az átirat — a tanács csak az aradi ifjúsággal és háboruban el-hunyt katonáknak ad díszsírhelyet.

— Hat így áll ez a dolog. Ha tudom, hogy a polgármester a legjobb indokkal ke-zelte ezt az ügyet, de úgy látszik, a tanács másképen gondolkodott. A vége pedig a lu-zavonásnak az, hogy nős katonainkat továbbra is a régi katona temetőben hantoljuk el. Erté-mem, hogy ezebb helyük volna a szebb polgári temető e célra elkülönített váro-si területen, de engem igazán nem terhel felelősség azért, mert a nagyszerű terv nem valóshá-tott meg.

Lemberget fenyegeti offenzívánk.

Przemysl teljes eleste napok kérdése. — Sadowa-Wisznia előtt állnak csapataink. — Az oroszok Galicia elhagyására készülnek.)

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin, június 2.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Przemysl várának északi frontján bajor csapatok két újabb erődöt rohammal elfoglaltak. A Stryj-drohobici arcvonalon a szövetséges csapatok támadása nagy lendülettel halad előre a Dnyeszter irányában.

Przemysl eleste napok kérdése.

Bécs. A sajtóhadiszállásról jelentik: Három nap óta tűz alatt tartjuk a przemysl-mozsciszka utat, amely az egyetlen kivezető útja ma a várnak. Az oroszok Javorov felől felmentő sereget akartak Przemysl irányába felvonultatni, de ez a kísérletük sikertelen maradt. Az orosz hadvezetőség minden körülmények között tartani akarta Przemyslt, mint a San-Dnyeszter vonal legfontosabb támaszpontját. Politikai szempontok is vezették, amennyiben mostanában formáltak éppen a przemysli kormányzóságot. Minden nélkülözhetetlen nehéz tűzértéküket a várba koncentrálták. A mi nehéz tűzértékünk tüzetésének hatása borzalmas, megsemmisítő. Przemysl eleste napok kérdése csupán.

London. A Daily News katonai szakértője írja: Az orosz harcétéről érkező jelentések nem valami megnyugtatók, de lehetnének rosszabbak is. Féltő, hogy Przemyslt nemsokára teljesen körülférjék.

Budapest. Sajtóhadiszállás, június 2. Stryjen és Drohobiceon túl a szövetséges csapatok előnyomulása szakadatlanul tart. Przemysl bombázása látható eredménnyel jár.

Elvágtnak a przemysli helyőrség visszavonulását.

Berlin. Moraht őrnagy írja a galíciai harcokról:

— Oroszország nem mulasztotta el megkísérélni Galiciában, hogy főerejének katasztrófáját feltartsa. Csapatokat vetettek előnyomuló seregeink elé az ország belsejéből, Odesszából, a Kaukázusból s talán a Varsó előtti térről is. Sikertől nekik Sieniavánál, ahol frontunk egy gyengébb része ellen meglepetésszerűen támadtak, pillanatnyi sikert elérniök, de kihasználni ezt a sikert nem tudták. Ép így kísérleteztek Radymnotól keletre, hogy visszatartsanak bennünket a Wiszniától, amely Javorow bejáratát zárja el. Itt ép úgy, mint a Lubaczowkánál, amely északkeleti irányban fekszik előnyomulási irányunk előtt, megsemmisültek az ellenség kísérletei. Aból, hogy az orosz offenzíva feléledt, semmiesetre sem szabad tartós erejére is következtetnünk. Az egész operációs területet kell szemünk előtt tartanunk s tekintetbe kell vennünk, hogy Drohobye és Stryj közt tért nyertünk.

Különben a Mackensen sereg balszárnnya már nyomást gyakorol a przemysli sereg utolsó útjára, a lem-

bergi vasútvonalra s május 29-én a felső Wisznia völgyében, tehát Sadowa-Wiszniától délre bekötözte a „zsák” száját, míg északról az osztrák-magyar Arz hadtest s a mi gárdánk ugyancsak tíz kilométerre közelítette meg ezt a vasútvonalat. Így tehát ez a vasútvonal s a vele párhuzamosan haladó országút északról és délről koncentrikus tűz alatt állanak. Szóval a przemysli orosz helyőrségi visszavonulási útja el van vágva.

Számalmas orosz hivatalos jelentés.

Pétervár. A pétervári távirati ügynökség jelent: A Sieniavánál elért eredmény fejleményeként Irmanovo tábornok május 28-án megszállta Lezachow falut, ahol közel ezer foglyot ejtett, tíz tábori konyhát és más trént zsákmányolt. Egyik zászlóaljunk Bar százados parancsnoksága alatt Hai (?) környékén ellentámadásba ment át. Katonáinknak sikerült az ellenséget körülfenni és néhány száz embert elfogni.

(Nagyon rosszul állhat az oroszok sorsa, ha Nikolajevics Miklós vezérkara ilyen semmitmondó zászlóalj-győzelmekről tud csak beszámolni.)

Az orosz bankok nem dolgoznak Galiciával.

Magdeburg. A Magdeburger Zeitungnak jelentik Pétervárról: Az orosz állambank és az orosz ázsiai bank hétfő óta nem fogadnak el megbízásokat Galiciának még orosz kézben levő területeire sem.

Berlin, június 2. A pétervári távirati ügynökség jelent, hogy a Lemberg-től nyugatra eső területet hadi területnek nyilvánították. A magánposta- és áruforgalmat, amelyet eddig megengedtek, átmenetileg megszüntették. Az orosz vasút fiókját Luzkba helyezték át.

A cár nem megy Galiciába.

Kopenhága, június 2. Pétervárról táviratozzák a Politiken-nek: Ugy volt, hogy a cár ismét a galíciai harcra utazik, de ez az út végleg elmarad. (Valószínűleg igazán „végleg.”)

Dimitriev Ratko a gorlicei vereségről.

Krakó, június 2. Egy lengyel grófnő, aki-nél Dimitriev Ratko tábornok egy ideig lakott, a következőket mondotta:

— A gorlice-tarnovi csata kimenetelének híre Dimitriev tábornokra egészen megsemmisítő hatást gyakorolt, úgy hogy ez a különben ayugodt és hidegvérű hadvezér nem tudott magán uralkodni. Olyan volt, mintha megbénult volna. A grófnő saját füleivel hallotta, amint Dimitriev egyik környezetéhez tartozó tisztnek a legnagyobb kétségbeesés hangján ezt mondta: „Nos, ezt nem vártuk. Ezt a háborút most már elvesztettük.” Szinte magánkívül volt a dühtől s órák hosszat nem nyerte vissza higgadságát.

Az elpusztult Zmigrod.

Krakó, június 2. A Naprsod jelenti a Jaslo melletti Zmigrod város elpusztulásáról a következő részleteket: A város teljesen romokban hever. A város több száz házából 15 maradt épen, a többi elpusztult. A lakosság még az orosz invázió előtt elhagyta a várost és Magyarország felé menekült. Alig maradtak ott néhány száz. Potuliczky gróf kastélya teljesen elpusztult. A nagy pálmaház, a melynek nyolcvan éves nálmák voltak ékességei, szomorú képet nyújt. Az összes gyümölcsfák is elpusztultak.

Sikereink Délkeletgaliciában és Bukovinában.

Bécs. Sajtóhadiszállás, június 2. Nadvornánál az oroszok erős támadást kíséreltek meg, melyet súlyos veszteségeket okozva, visszavertünk.

Bukarest, június 2. Burdujeniből jelentik: Az a harc, amely tegnap tolyt le az osztrák-magyar és az orosz csapatok között Mahala irányában, rendkívül heves volt. Hála a német nehéz tűzértéknek, a megtámadott osztrák-magyar csapatoknak sikerült egy ellentámadással nagy orosz erőket átkarolni és több mint 2500 foglyot ejteni, valamint sok hadianyagot, köztük 2500 avulttípusú fegyvert zsákmányolni. A harc közel 10 óra hosszat tartott és az oroszok gyors, rendetlen visszavonulásával végződött. Ezernyi halottat és sebesültet hagytak hátra a harcúterén. Az osztrák-magyarok, akik kitűnő állásokban vannak, jelentéktelenebb veszteséggel kerültek ki az ütközetből. A bukovinai arcvonal többi részén nyugalom volt.

Szegény Tiller Mór!

(San Marino hadat izen.)

Arad, június 2.

Szomorodott szívvel s a félelemtől reszketre jelentjük, hogy most már mindennek vége van. A háboru elveszett a részünkre. San Marino köztársaság már szövegezi a központi hatalmak elleni hadüzenetet.

San Marino hatalmas birodalom, lehet vagy három tucat katonája, de hát mi azért valamiképpen mégis csak megbirkózunk vele. Azonban hogyan viseli el e súlyos csapást Tiller Mór, a kitűnő katonaruhaszábó, úgy is mint San Marino budapesti főkonzulja, úgyis mint hadsereg szállító?

Szegény Tiller Mór most igazán elmondhatja a költővel, hogy „nincs a természetben vesztes, csak én”. És a főkonzul ur busan teheti el a szekrény mélyére a San Marino köztársaságának díszegyenruháját s a sanmarinói címerrel ékesített díszkardnak legfeljebb csak lenn a szabó műhelyben veheti hasznát, kirakata díszítésére.

De tréfán kívül, sajnáljuk Tiller bácsit. Hogy is ne, szegény feje sutba dobhatja címeres névjegyét, melyen fekete dombornyomással ékesedett a felírás:

TILLER MÓR

San Marini főkonzul,

csász. és kir. egyenruha szabó.

Megrendelések felvételnek a konzuli hivatalban délután 2-4-ig.

HIREK.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma a szokásos ünnep utáni formában pénteken június 4-én korán reggel jelenik meg.

— Tisza a királynál. Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel titkárával, Latinovits Endre dr.-ral a király-hidai személyvonaton Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a délelőtti folyamán tanácskozott Burián István báró közös külügyminiszterrel. A király ma délelőtti hosszabb magánkihallgatáson fogadta Tisza István gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök ma este visszautazott Budapestre.

Bécsből jelentik a király Roszner Ervin báró felesketése után magánkihallgatáson fogadta Tiszát, délelőtti pedig Koerberet.

— Hadfy Imre altábornagy első osztályú vaskeresztje. Kassáról jelentik: A most folyó galíciai harcokban hősiességükkel ismételtelen kiváltak a magyar honvédek és ezek között is első között vonult be a halhatatlan hír csarnokába a Hadfy Imre által vezetett honvédhadosztály. Legutóbb a német császár is végignézte a 39. hadosztály hősi támadásait és a hadosztályparancsnokot személyes megszólításával tüntette ki. Május 17-én történt ez, amikor csapataink Jaroslautól keletre támadták az ellenséget és a német császár a Jaroslau feletti magaslatokról szemlélte a nagyszerű küzdelmet, melyben a porosz gárdahadosztály és a 39. honvédhadosztály egymást felülmúlni igyekeztek. A lényes eredményű támadás után a német császár maga elé hivatta Hadfyt, szívélyesen kezét szorította vele és dícsérő szavakkal méltatta a hős honvédek nagyszerű teljesítményét. Május 22-én a német császár az I. osztályú vaskeresztet adományozta — a II-ik mellé — Hadfy altábornagnak. Amily büszke örömmel tölt el mindnyájunkat Hadfy altábornagy kitüntetés, oly büszkeség tölt el honvédeink iránt is, mert a német császár elismerő szavai és kitüntetése — bárha közvetlenül csak egy emberhez is voltak intézve — a hősiességükben páratlan magyar honvédek összességét illeti meg.

— Győzelmeink hatása Bukarestben. A „Vossische Zeitung” jelenti Bukarestből: Az itteni beavatott körökben az a vélemény, hogy a központi hatalmaknak Przemysl-nél és Stry-nél elért sikerei itt nem fogják hatásukat elveszíteni. A román hangulat a központi hatalmakra kedvező, amire abból is következtetni lehet, hogy a király magához hívatta Németország és Ausztria-Magyarország követeit. Az eddig entent-párti „Adeverul” kiadója Mille, az intervencionista áramlatból kiragadta magát. Mindenesetre követeli azonban, hogy a kormány döntsön akár az entent, akár a központi hatalmak javára.

— Erettségi a reáliskolában. Az aradi áll. főreáliskolában május 31., június 1. és 2-án tartották meg az érettség azóballi vizsgálatát. Jelenen: Jákó Sándor, Molnár Pál, Skuteczky Ernő és Virányi Elemér. Jól: Nagy Remig, Salamon Izsó, Seidner Ernő, Takakovits György, Urbán Gáspár. Érettek: Albert Lajos, Bittó József, Boderlicza Cornél, Marek László, Radenich József, Siunper József, Szekendy Viktor, Várhol László, Vikol Zoltán. A májusban katonának bevonult érettek közül jelesek: Benkő Antal, Schöffler János, Roje Antal. Jól: Anesini Emil. Egyszerűek: Altmann Béla, Borbély Béla, Csillag Sándor, Fülöp Dező, Korber Béla, Rezes János. Egyben megjegezzük, hogy Elekes Pál tanár nemzeti indítványára az érett ifjak érettségi bankett megváltása címén 101 koronát jutlatnak a vak katonáknak.

— Miért nem lesz koncentrációs Kabinet. Budapestről jelentik: Az ellenzék vezető politikusainak kitalgatása kapcsán egy-egy kormánypárti, mint az ellenzéki sajtó hosszabb cikkben foglalkozik a koncentrációs kabinet-alakulás kérdésével. A „Pester Lloyd” megcáfolja a „Magyarország” tegnapi fejtegetéseit, mely szerint az ellenzék csupán azért nem lép be a kabinetbe, mivel annak Tisza István gróf volna az elnöke, aki a „Magyarország” szerint a külpolitikát helytelen irányban befolyásolta. A Lloyd rámutat, hogy a „Magyarország” Károlyi gróf lapja, és közismert tény, hogy Károlyi Mihály gróf egészen eltérő külpolitikát próbált csinálni. Azonban az ellenzék többi tényezői, különösen pedig Andrássy Gyula és Apponyi Albert grófok mindenkor fentartás nélkül helyeselték külpolitikánk hagyományos irányát és a Károlyi gróf álláspontjával való közösséget megtagadták. Andrássy és Apponyi a legutóbbi országgyűlési beszédekben a legbátrabb nyomatékkal foglaltak állást a Németországgal való együttműködés érdekében és a nemzeti erőnek az olasz árulás megtorlását célzó egyesítésért. Apponyi és Andrássy jelezték ugyan, a részletkritika jogát bemutatják, de intenciójuknak nem felel meg a Magyarország azon feltüntetése, mintha kritikájukkal külpolitikánk általános irányát akarták volna érinteni. Egyébként olyan kombináció, mely Tisza lezserelését célozna nem a koncentrációt, hanem a nemzeti erők végrehozott szétforgatását jelentené.

— Halálozás. Nagybeszkerekről jelentik: Torontálmegeye tisztikarának gyászja van: Idősebb Tullies György nyug. tb. főszolgabíró, ki negyven évnél tovább szolgált a vármegyét, Nagybeszkereken meghalt. Halála széles körben ószinte részvélet kelt. Halál: Tullies György főszolgabíró, Tullies László 33. gyalogezredbeli százados, Barbini Sándor vezérőrnagy, volt aradi ezredparancsnok veje és két leánya gyászolja. Az elhunyt igen érdemes férfiú volt és kitűnő szolgálataiért a király is több ízben kitüntette. Tulajdonosa volt a koronás érdemkeresztnek és lovagja a Ferenc József-rendnek.

— Összeírják az olaszokat Aradon. Greén Nándor főkapitány ma a következő hirdetményt tette közzé: A monarchiával hadiállapotban lévő Olaszország, hazánkban tartózkodó polgárainak összeírása a m. kir. belügyminiszter 17346—1915. eln. számu rendeletével elrendelvetén, felhívom Arad sz. kir. város területén tartózkodó összes olasz állampolgárokat, kik esideig nem jelentkeztek, hogy összeírásuk végett a rendőrkapitányság bejelentő hivatalában 48 órán belül okmányait magukkal hozva személyesen jelentkezzenek, mert ellen esetben az 1881. évi XXI-ik t. c. 13. §-a alapján s a körülményekhez képest ellenük a büntető eljárást az 1903. évi V. t. c. alapján megindíthatni fog. Jelentkezni lehet délelőtti 9-től délután 1 óráig. Arad, 1915. évi május 30-án.

— A hős ösvegyének köszönete. A Weitzer János-nései körházban a napokban elhunyt egy hős horvát katonája. Az utolsó pillanatban ott lehetett ágyánál felesége is, aki a következő sorokat juttatta szerkesztőségünkbe: „Elutazásom előtt ez uton mondom Ióró köszönetet Löwinger Jenny kisasszonynak, aki saját költségén Horvátországból elhozott, hogy utolsó napjaiban szegény uram mellett lehessenek. A jó isten minden áldásával árasza ei, oly boldog legyen, mint amilyen boldogtalan én vagyok. Ösvegy Beno Zsaboskné.

— A karánsebesi mandátum. Karánsebesből jelentik: Baumgartner Imilt munkapárti programmal egyhangulag képviselővé választották.

— A Quarnero és a háború. Fiuméből jelentik: Az olasz háború a Quarnero városának káros képen alig hagyott nyomot. Még a vasúti közlekedés is jóformán rendben folyik Fiumével, az államvasutak reggeli gyorsvonatai oda is, vissza Budapestre is lebonyolítják a mindenesetre erős forgalmat. Fiume valósággal önmagára talált: alig látni idegen arcot és a bennszököttiek most élvezik a tengerparti város örömeit. Esténként a Caffé Specchi és az Európa-kávéház előtt villanyfényben süt-kérezve fagyaltoknak a fiumeiek, akik között hirtelen megszűntek a belpolitikai ellentétek is. Fiumében egyáltalán nem félnek az olaszok támadásától és katonák is, polgárok is lehetetlenségnek tartják, hogy a Quarneroba idegen hajó bekerülhessen. Abbázia azonban egészen megváltozott. Még mindig van ugyan itt-ott fürdővendég Abbáziában, mert a hatóságok senkit sem szólítottak fel arra, hogy távozzék, azonban azok, akiket annak a gyönyörű tengermenti fészeknek megtani eszödes bája megvesztegetett is, el fogja üzni az unalom. A kávéházakat bezárták, a vendéglők sem főznek és a boltokban legfeljebb a voloszkai s az icai parasztiasszonyok vásárlásai szereznek forgalmat.

— Az iparos népfelkelők összeírása. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy az új jelentkezésre vonatkozó polgármesteri hirdetmény szövege igen zavaros és teljességgel érthetetlen volt. Illetőleg egészen mást lehetett érteni belőle, mint amit a katonai ügyosztály mondani akart, pedig már lehetne némi gyakorlata a jelentkezési felszólítások szövegezésében. Amidőn a katonai ügyosztály tegnapi hír helyreigazítását kéri, voltaképen önmagát igazítja helyre, mert az általa szerkesztett plakátot csupán úgy lehetett értelmezni, ahogyan azt mi magyarítottuk s ahogyan azt az egész város értette. A valóság ezzel szemben úgy áll, hogy csupán a felsorolt évfolyamokhoz tartozó és a plakáton feltüntetett ipari munkát űző egyének tartoznak jelentkezni. Röviden: a plakát csak az iparosokra vonatkozik. Ezt akarta már tegnap is közírré tenni a katonai ügyosztály, de nem sikerült értelmesen megfogalmazni a hirdetményt.

— Jótékonycélu hangverseny. A katonazenekar Zeliner Sándor karnagy vezetésével június 5-én szombat este fél 9 órakor a Városi kávéházban jótékonycélu hangversenyt rendez. 1. „Vater Radetzky ruft” (induló) Lehár. 2. „Zata” (keringő). Dostal. 3. Előjáték a „Lohengrin” c. III. f. operából. Wagner. 4. a) „Du hörst wie durch die Tannen” dal Leoben b) Solveig „Peer Gynt Suite II.” (dal) Grieg. 5. Bortal. Kar és canzone. „Bánk-Bán” c. operából Erkel. 6. Svéd jelenetek vonószenekarral, hárfával. Torsten. 7. Történelmi, eszt. és győzelmi hangok. Zeliner. 8. „Im Kientopp” zenefilm. Egyveleg Lindemann. 9. „A magyar szivért”. 10. Suitan-Marsch (Török néphymnus) Belépődíj 1 korona.

— Vízbe fullt kis gyerek. A Marosból ma délután egy kis 10—12 éves fiú hulláját fogta a munkáról hazagyekvő szerb fogoly. A kis gyereknek, aki a rendőrorvos megállapítása szerint már két napja fullt a vízbe, személyazonosságát a rendőrségnek esideig még nem sikerült megállapítani.

— A hadbavonultak hátramaradt családjaiknak segélyezésére újabban a következő adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: Neuman Testvérek fizetvése 100 korona, Mikosevits Iván 20 korona, Osztrák-Magyar Bank aradi fiókjának személyezete 58 korona.

Három öncsonkító katonát halálra ítélték.

(Kettő kegyelmet kapott, a harmadikat főbelőtték.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, június 2.

A temesvári hadosztálybíró, mint rögtönítélő bíróság tegnap három öncsonkító katonát felett ítélt meg. Az ítélet, amit a bíróság hozott, szigorú, de igazságos. Most, amikor a haza ellenségeitől körülvéve élet-halálharcot vív, mikor minden fegyverképes férfinak kötelességét kell teljesítenie a hazával szemben, most eléggé meg nem róható és halállal sem elegendőképpen sújtható bünt követ el az, aki magát kötelessége alól olyképpen kívánja kivonni, hogy bármilyen módon alkalmatlanná teszi magát a fegyverfogásra. A rögtönítélő bíróság ezt az elvet tartotta szem előtt és a három vádlott katonát, akiket vétkükért felelősségre vont, halálra ítélte. Hess Rudolf altábornagy, a temesvári katonai parancsnokság parancsnoka azonban a királytól nyert jogánál fogva két beismerésben levő bűnös halálos ítéletét megváltoztatta, nekik megkegyelmezett, a harmadikat, a konok tagadókat azonban helyben hagyta. Ez a harmadik: Jovanucz Vince mosoncai, nős földmives, akit ma délután öt órakor a hadbíró épületudvarán agyonlőnek. Az öncsonkítást ecetsavval csinálták, amely maró sebet ejtett a három katonára lábán.

Tárgyalás a hadbíró előtt.

A bíróság a következőképpen alakult meg: elnök Vojku János alezredes, tárgyalást vezető Cucor Vilmos dr. százados-hadbíró, bírák: Kostál Dező 7. tábori tüzérezredbeli kapitány, Firlinger Frigyes 61. gyalogezredbeli kapitány, Haraszty Emil szekerész főhadnagy, ügyész-vádló Sebők Kolos dr. százados-hadbíró, jegyző-könyvvezető Csillag Róbert szakaszvezető-hadbírójelölt, tolmács Kardos Arnold népfelkelő őrmester. Dumitru Toma vádlottat Potenz Ede 61. gyalogezredbeli kapitány, Jovanucz Vincét Ivásku Ovidiusz 61. gyalogezredbeli kapitány és Ruzsa Lázárt Diakonovits Eta 61. gyalogezredbeli főhadnagy védte.

A bíróság ezek után megállapította a három vádlott személyi adatait. Jovanucz Vince mosoncai illetőségű, huszonnyolc esztendő, nős, büntetlen előéletű. Dumitru Toma mosoncai születésű, harminnégy éves, nős, három év előtt orvvadászat miatt tíz napi elzárásra volt ítélve. Ruzsa Lázár mosoncai születésű, harminchárom éves, nős, büntetlen. Valamennyien a 61. gyalogezredben szolgálnak.

A bíróság megeskütése után Sebők Kolos dr. százados-hadbíró a következőkben ismertette a vádat:

— A jelen esetben öncsonkításról van szó, melyet a vádlottak feltűnő módon, maró folyadékkal követtek el. A maró folyadékot Dumitru kenyérszakájában megtalálták, aki a nyomozati vizsgálatkor beismerie, hogy azzal magát megcsonkította s azt ugyanezen célból átengedte társainak. Az eset megbírálására szükség volt a rögtönítélő bíróságnak összeülni. Bizonyítékokkal állunk szemben. Ezek: Dumitru vallomása, a corpus delicti, a tanúk vallomása, a látletelek, különböző okmányok, ugymint a vegyzvizsgálati bizonyítvány és szakértői vélemény. Ezek alapján kérem a bizonyítási eljárást megkezdeni.

Dumitru Toma elmondta, hogy tudja, hogy oly büntényt követelt el, melyért golyó általi halál jár. Ezt a század előtt kihirdették. Vétkeinek érai magát annyiban, hogy ecetet tett

feldörzsölt lábára. Evvel a fájdalmat enyhíteni akarta.

Tagadja, hogy öncsonkítási szándékból követte el tettét, de elébe tartja vizsgálati vallomását, amelyben beismerie, hogy azért követte el tettét, hogy ne kelljen a háborúba menni. Erre megtörve beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy ő, Ruzsa és Jovanucz együtt vették az ecetsavat s először ő maga tett belőle a lábára, majd odaadta Ruzsának, végre Jovanucz is használta. A bíróság előmutatja a Dumitru holmija között talált üveget, melyben hetvenöt százalékos ecetsav van.

Ruzsa Lázár kerekén tagadott mindent, de Sebők Kolos dr. vádló indítványára a bíróság a két vádlott szembesítését rendelte el és Dumitru szemébe mondta Ruzsának, hogy együtt vették az ecetsavat, s hogy Ruzsa is adott hozzá tizenöt fillért. Ruzsa erre megtörve beismerie, hogy úgy van, a hogy Dumitru mondja.

Jovanucz Vince, a harmadik vádlott katonája mindvégig tagadott és cinikus, konok bűnös benyomását tette.

Az elnök Dumitruhoz:

— Mondja Jovanucznek szemébe a való-
ságot.

Dumitru Jovanucz felé fordul és a szemébe mondja, hogy együtt vették a maró szert és hogy összebeszéltek az öncsonkításra.

Jovanucz erre kacagásban tör ki.

— Mit nevet?

— Kell nevetni, ha látom, hogy erővel akarnak bajba keverni.

Az elnök felszólítására Ruzsa is szemébe mondja Jovanucznek a tényállást, de az konokul tagad és azt mondja, hogy az ecetsavas üveget soha életében nem látta.

A tanúhallgatások során Rácz Péter 61. gyalogezredbeli káplár, a vádlottak szobaparancsnoka vallja, hogy amikor a vádlottak részt vettek a szakálházai lögyakorlaton, feltűnően sántítottak. Utasította őket, hogy menjenek maródiviztre, de nem mentek. Ő azért nem tett ellenük feljelentést, mert figyelni akarta őket. A tanú, aki még elmondta, hogy a vádlottak szabad idejükben mindig bujkáltak előle, nehogy maródiviztre vigye őket, megeskették.

Undisz Mihály számvevő altiszt a másik tanu. Elmondja, hogy Répászky főhadnagy megvizsgálta a legénység lábait s a kórházba akarta küldeni. A tanu átvizsgálta holmijukat, nehogy kincstári tárgyakat vigyenek magukkal a kórházba és akkor találta meg Dumitru zsákjában az üveget ecetsavval.

Makay Endre dr. felolvassa a szakértői véleményt, amely nagyjában megegyezik az orvosi látélellettel és megállapítja, hogy a sebet feltétlenül a bemutatott maró folyadék okozta. Cipő által történt feldörzsölés a lábon ilyen nagymérvű sebet nem okozhat.

Halálos ítélet.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért. Vojku alezredes, tárgyalási elnök felszólította erre Sebők Kolos dr. századosbíró, a vádlót, hogy terjessze elő vádbeszédét.

— Mélyen tisztelt rögtönítélő bíróság! — Szomorú jelenség, amely előtt állunk. A tény azonban olyan tiszta, hogy nem kell hozzá sok szó. Az tagadhatatlan, hogy a tényállás

fennáll. Itt a katonai büntetőtörvénykönyv 293. szakaszában megállapított öncsonkításról van szó. A vádlottak készakarva ejtettek lábukon sebeket, hogy magukat ezzel a hadiszolgálat alól kivonják. Dumitru és Juzsa bevallják tettüket, Jovanucz ellenben konokul tagad. Ellene vallanak azonban társai, akik szemébe mondják, hogy az öncsonkításra összebeszéltek és ellene mondanak az összes bizonyítékok. Magánemberi szempontjukból talán mentegetni lehet tettüket, azonban figyelembe kell venni, hogy az ország most háborúban áll, mikor az én teljesen alá van rendelve a köznek. Itt enyhítő körülményeket nem lehet figyelembe venni. Csakis arról lehet szó, hogy bűnösök-e? A vádlottak pedig bűnösök. Kérem tehát a bíróságot, hogy rájuk a törvény értelmében a halálos ítéletet szabja ki.

Az ügyész után sorban emelkedett szóra a három vádlott védője. Mindhárman arra kérték a bíróságot, hogy az enyhítő körülményeket lehetőleg vegye figyelembe, ha pedig az ítélet mégis marasztaló lenne, kéri, hogy a vádlottakat megkegyelmezésre ajánlják.

Sebők Kolos dr. zárószavai után a bíróság visszavonult tanácskozára. A tanácskozás körülbelül fél órán keresztül tartott. A bíróság meghozta ítéletét és a hadbírósi épület előtt készen álló kocsin elhajtattott Hess Rudolf katonai parancsnokhoz. Az a körülmény, hogy a bíróság elment a katonai parancsnokhoz, annak jele volt, hogy az ítélet halálos. A közönség — katonatisztek és két-három újságíró — most feszülten várta, hogy milyen lesz Hess altábornagy döntése. Körülbelül husz perc telt el izgatott várakozásban. A vádlottak szuronyos bakák között ott ültek a vádlottak padján és várták sorsuk eldöntését. Az újra bevonuló hadbírószéket mély csend fogadta. A bíróság tagjai állva maradtak és felállítottak a vádlottak, valamint a közönség tagjai is.

Cucor Vilmos dr. tárgyalást vezető hadbíró-százados a következő ítéletet hirdette ki:

— *Öfelsége I. Ferenc József Ausztria császára és Magyarország apostoli királya nevében!* A temesvári hadbíró mint rögtönítélő bíróság Dumitru Toma, Ruzsa Lázár és Jovanucz Vince vádlottakat öncsonkításban bűnösnek mondja ki és mindhármat golyó általi halálra ítélte. Hess Rudolf altábornagy a királytól nyert felhatalmazása folytán Dumitru és Ruzsa halálos ítéletét tizenöt évi szigorított elzárásra változtatta át, Jovanucz halálos ítéletét azonban helyben hagyta.

A vádlottak a tolmács által velük közölt ítéletet tudomásul vették. A két megkegyelmezett megkönnyebülten lélegzett fel, Jovanucz pedig egyszerre teljesen megtörtött.

A kivégzés.

A kivégzés ma délután történt meg.

Pontban öt órakor vonult be a fogház udvarára a 61. gyalogezred 2. százada, amely előírta szerint a kivégzés helyén nagy négyszögben állott fel. Szerb százados, Répászky és Schmorl főhadnagyk vezették a két századot. A katonák kettős sorfalat képezve helyezkedtek el az udvar balszöglete körül, amely a kivégzés helyének ki volt jelölve. A fal előtt öt deszkából összerótt faállvány, ez elé kellett leterdepelni az elítélteknek.

Mialatt az előkészületek az udvaron a legnagyobb csendben megtörténtek, addig a sárronházzá átalakított ocellában megjelent Bugariu Terentius gör. kel. román katonai főpap, hogy előkészítse a halálra ítéltet az utolsó utra.

Az alacsony termetű, sűrű szőke bajuszu, szikár ember apathikusan ült cellájában, amikor a pap belépett hozzá a kezében az imakönyvvel. Ebben a pillanatban erőt vett rajta a halálfélelem, addig nem hitte, hogy oly gyorsan hajtják végre rajta az ítéletet és remegő hangon odafordult a lelkészhez:

— Istenem csak nem kell már most meghalnom.

— Fiam, készülj el a halálra, te estére már nem élsz — szólott hozzá szelíden a pap.

A következő pillanatban ismét a régi konok, megátalkodott Jovanucz állott a pap előtt:

— Hát jó, ha meg is kell halni, akkor sem félek semmitől!

Az udvarban ekkor Cejka alezredes kiadta a parancsot, hogy vezessék elő az elítéltet. Nyolc katona kilépett a sorból a kivégzés helyére: négyen elől, négyen mögöttük. Az első sorban álló négy katona feladata volt a kivégzést éles golyóval végrehajtani. A második négyre csak akkor került volna a sor, ha az első lövések nem lettek volna halálosak és ekkor a második sor négy embere adta volna meg a kegyelemlövést. Erre azonban nem volt szükség.

Egy szakasz gyalogos ezalatt elindult az udvar felső részében levő fogházajtó elé, a fogházörmester bement a cellába az elítéltért, aki a külső izgalom legcsökélyebb jele nélkül lépett ki a pap oldalán a katonák közé az udvarra. Lassu lépésekkel közeledett a menet a kivégzés helyére.

Jovanucz Vince viaszszárga, fakó arccal réveteg, fénytelen szemekkel, de határozott lépésekkel indult a halálba. Saját erejéből egyszerű felszólításra rögtön letérdepelt a kis tisztás közepén a faállvány elé. Egy hang, egy sóhaj, egy kő szó nem hagyta el vértelen ajkait.

Cuczo dr. százados-hadbíró felolvasta még egyszer a jóváhagyott halálos ítéletet, mire Sebők Kolos dr. százados-hadbíró, katonai ügyész átadta az elítéltet Szerb századosnak az ítélet végrehajtása végett.

Az őrmester széles fekete kendővel lektötte a delikvens szemét, aki erre térdre ereszkedett anélkül, hogy egy pillanatra is remegett volna. Gubbasztó helyzetben fejét felemelve tartotta, amikor csendben előlépett az első sor négy katonája, halk jelre fegyvereiket az elítélt testének irányították és a következő pillanatban Szerb százados egy intésre elűlt a négy Manlicher. A dörrenéssel egy időben halott is volt már az elítélt. Mind a négy golyó talált, kettő a koponyáját, kettő a mellét furta át és jajszó, sóhaj nélkül, véres fejjel holtan bukott előre a nedves talajra arccal a földnek. Az egyik golyó a homlok kellős közepén hatolt a fejbe és nyomában — még mielőtt Jovanucz teljesen összerogyott volna, — kibugyant egy nagy vérsugár agyvelődarabokkal. A golyók átjárva a testet, keresztülfúrták a faállványt és a kőkerítésbe ütöttek.

Keszenbaum dr. ezredorvos nyomban konstata a halált, mire Bugariu főpap rövid imát mondott a holttest felett. A sűrűn szivárgó vérben heverő holttest a kivégzés helyén maradt fekve a szürkület beálltáig, amikor elföldelték.

Cejka alezredes a legnagyobb előzékenységgel engedte meg a sajtó képviselőinek a nem nyilvános kivégzésen való jelenlétet és a végrehajtás után így szólt az újságírókhoz:

— Köszönöm az uraknak, hogy eljöttek. Irják meg kérem, hogy ez az ember a legkonokabbul, dacosan tagadta bűnét, amely pedig kétségbe nem vonható módon beigazo-

lást nyert. Minden bizonyíték meg volt ellene arra, hogy ki akarta magát vonni a katona legszentebb kötelessége alól és ezt a rutbűnt még tetézte állhatatos, megbánás nélküli tagadásával. Ezért elvette megérdemelt büntetését.

Ujjáalakul

a román kormány.

Bratianu — Marghi ovan-kabinet. — Mégis létrejön a Balkán-blok?

Távirat tudósítás.

Bukarest, június 2.

A Zina jelenti, hogy Bratianu miniszterelnök már hosszabb idő óta tervezi a kabinet újjászervezését a konzervatív párt bevonásával. Bratianu eleinte három tárcát szánt a konzervatívoknak a többi között Take Jonescut is be akarta venni a kabinéba, de minthogy Jonescu eddigi való agitációjával túlságosan exponálta magát s így egyénileg képtelenné lett arra, hogy felelős tényezővé váljon, ezt a tervet a miniszterelnök elejtette.

Bratianu most megvárja, hogy miképpen alakul ki a konzervatív párt helyzete s ha ez a kérdés véglegesen tisztázódik, hozzáát az újjászervezés végrehajtásához. Bratianu terve szerint öt liberális és négy konzervatív politikus fog résztvenni az új kormányban. Az új kabinet elnöke Marghiloman lenne, aki egyben a külügyi tárcát is átvénné, míg Bratianu a hadügyminisztérium vezetését vállalná el. A konzervatív párt végrehajtó-bizottsága június elsején tartotta ülését, de legközelebbre a párt naggyűlését fogják egybehívni.

Rotterdam. A London News írja: Oroszország a Romániának adandó kompenzációkat, melyek előterjesztettek, visszautasította. Ennek folytán teljesen lehetetlen, hogy Románia semleges magatartásából az entente javára kilépjen.

Románia és Bulgária megegyezése.

Hága, június 2. A „Times” jelenti bukaresti sürgöny alapján, hogy Radoslavov bolgár miniszterelnök a román kormányfővel folytatott hosszabb konferencia után visszatért Szófiába. A Románia és Bulgária közti diplomáciai viszony megjavulása, ugye lehet, megegyezéshez fog vezetni, amely előreláthatólag azáltal nyer megpecsételést, hogy Románia Bulgária javára bizonyos területekről le fog mondani. Románia és Bulgária együtthaladása magva lehet egy új balkáni szövetségnek. Ezekután a délkeleti eseményekben e két állam jelentékeny szerepet fog játszani.

Bukarest. A „Rumänischer Lloyd” jelenti: Olyan hírek terjedtek el, melyek szerint Bratianu román miniszterelnöknek sikerült Bulgáriával egy minden eshetőséggel számoló szerződést megkötnie. Alapos remény van arra, hogy Görögország, Törökország és Szerbia is csatlakozni fognak ezen megegyezéshez.

Bulgária nem áll az entente zsoldjába.

Szófia, június 2. A „Lokalanzeiger” írja: Az entente siker nélkül üzi játékát, mellyel a közvélemény megmérgezésére törekszik. Minden eszközt felhasznál, hogy aranyhegyeket igérjen Bulgáriának. Ez, a keringőre való tőhívás azonban nem szédíti meg a hivatalos köröket, amelyek nyomatékosan értésére adták a hármass entente-

nak, hogy a bolgár hadsereg nem zsoldos had és ezért sohasem fogja vérént ontani más államok céljaiért.

Bukarest. A bolgár kormány hivatalos organuma a „Narodni Prava” Olaszország akcióbá lépése kapcsán a következőket írja:

Az olasz intervenció elsősorban Görögországot és Szerbiát érdekli, amelyeknek fontos érdekeik vannak Albániában.

Másodsorban jönnek szóba Bulgária érdekei, amennyiben tudnillik az entente győztes és Olaszország befolyását Monasztiarra kiterjesztendő, amely a bolgár nemzeti érdekek legfontosabb pontja.

Bulgária megfogja őrizni semlegességét mindaddig, míg érdekei közvetlenül nem forognak kockán. Ez irányban nyugodt lehet a bolgár nép.

Koronatanács a görög állásfoglalásról.

Bukarest. Galatzról jelenti az Universulnak: Az itteni görög kolónia egyik kiváló tagja táviratilag értesült Athénből, hogy a napokban a görög király elnöklété alatt koronatanács lesz Görögország magatartásának megállapítása céljából. Erre a koronatanácsra, hírszerint Venizelos volt miniszterelnököt is meghívják.

Az Universul híre annál valószínűtlenebbül hangzik, mert Konstantin görög király tudvalevőleg súlyosan beteg és egyelőre aligha van abban a helyzetben, hogy a koronatanácsban részt vegyen.

Pétervár. A Birszevija Viedomosztijnak a pétervári görög követ kijelentette, hogy Olaszország beavatkozása mély benyomást keltett Görögországban. Az ország magatartása Bulgária és Románia magatartásától függ.

Jegyzések a második hadikölcsönre.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 2.

Hadseregünk fényes eredményeinek méltó viszhangja az a lelkes áldozatkészség, mellyel a társadalom minden rétege siet eleget tenni hazafias kötelességének. Tízaz István gróf felhívása nem maradt hatás nélkül s a mai nap olyamán — nyilván galiciai sikereink következményeképpen is — csupán Aradon száznegvenezer korona új jegyzést eszközöltek a második hadikölcsönre, melynek sikere a jelek szerint még az első hadikölcsön jelentős eredményét is felül fogja múlni.

A mai napon Aradon a következő jegyzések történtek:

Az Aradi Első Takarékpénztárnál:

Nagy István 15000 korona, Hungária nemzgyár Naschi z és Deixner 5000 korona, Kusztalik János és családja 2100 korona, Schwartz Fülöp 2000 korona, Gyöller Ferenc 2000 korona, Vörös Kereszt egyesület Szeged 1500 korona, Szemere Kálmán 1100 korona, Weiss Hugó és társ 1000 korona, Sebes Ilona 500 korona, Lendl János 500 korona, Naschitz Helen 500 korona, Weiss Jakab 500 korona, Kisebb tételekben 11400 korona, összesen 43100 korona.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál 40.000 koronát jegyeztek.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takaréknál 41.250 korona jegyzés történt a mai napon. Ebből Stoll Béla, ki a gazdasági takaréknál az első hadikölcsönre is jegyzett 10000 koronát, most a második hadikölcsönre is jegyzett 10000 koronát.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál 1000, az Ipar- és Népbanknál 2000, a Viktoria Takarékpénztárnál 13500 koronát jegyeztek a mai nap folyamán.

— Román szociálisták a béke érdekében. Bukarestből jelentik: A román szociálisták az egész országban nagy agitációt fejtenek ki Románia semlegesítésének felállítására érdekében. Az országban mindenütt háborúellenes gyűléseket tartanak, a melyeken az oroszbarátok terrorizmusát méltán is nagy tömegek veszik részt. Vasárnap egy oroszbarát csoport tüntetése után, a szociálisták nagy gyűlést rendeztek Bukarestben, a melyre minden vidéki szociáldemokrata szervezet képviselőket küldött. A gyűlésen Bruma elnök megnyitó beszédében a béke mellett szorgalmazt és igen hevesen kelt ki azok ellen, a kik agitációjukkal nyugtalanságot keltenek az országban. Beszédében utalt arra, hogy az agitátorok nagy része fizetett agens, a kik a magyar érdeknek akarják az ország sorsát alárendelni. Rakovszky, a román szociálista vezér beszédében visszautasította a szociáldemokraták ellen szőtt vádakot, s utasította az ország elutasítását az oroszbarát eljárásait és felhívta Brumát miniszterelnököt, hogy csatlakozzék a magyar szociálisták és munkások közös béke felállítás érdekében. A szociáldemokraták egyidejűleg a bukaresti ipartestületet is meggyűlölt tartott vasárnap a Dohotaruiban, melyen tiltakoztak a ruszifikációja ellen, akik már tíz hónap óta állandóan zaklatják az országot. A szónokok kifejtették, hogy a döntést a kormányra kell bízni, a mely egyedül hivatott arra, hogy a komoly államférfiakkal egyetértésben az ország sorsáról döntsön. A határozati javaslatban üdvözölték a királyt, Bratium miniszterelnököt és Marghiloman Sandort, a konzervatív párt elnökét és bizalmukat, valamint ragaszkodásukat fejezték ki irántuk.

— Hogyan szórakoznak a katonák. A harctérről küldték hozzánk az alábbi katonahumorral teli meghívót a 38-asok egyik csapatától: A Galiciában üdülő magyar gépfegyveres baka társasága minden este táncol és zenével, tűzijátékkal egybekötött hazai mulatságot rendez, amelyre becses családját tisztólettel meghívja a rendezőség. — Hídeg ételekről és italokról gondoskodva vac. Műsor: 1. „Ágyuk ébredése”, tárja a 30-5 motorágyuk Laci zenekara, zenéjét a Kruppék gyára t. igazgatója szívességből engedte át. 2. „Sturm”, hadi tánc, mit Bajonett auf! 3. „Az oroszok futása”, rendezi egy orosz tábornok, ki még nem találta eddig érdemesnek bemutatni magát. 4. „Az örült”, szavalja Nicolajevics az orosz próféta. 5. „Elmennék én, de nem tudom hová”, énekel Nikolajevics hadügyminiszter rendezett zenekarával. 6. „Ugy elmegyek, hirt sem hallhatok felőlem”, énekel az orosz generális. Belépti díjak: szociálisták, a meghívó jegy bemutatásával 200 éles költény és jó manlicher. — Az egyenlőség kedvéért megkér a b. rendezőség, hogy urak elutasítsák, nők pedig vöröskereszt szalaggal tartoznak a mulatságon megjelenni. A tiszta jóvedelem az angol eszmék sirján emelkedő emlékoszlop leleplezése alkalmával tartandó ünnepélyre fordítatik, esetleg az oroszok részére is. — Azt, hogy vidámságnak nincs híjjával a háziurad legénysége, a rózsaszínű tábori lovásban található — igazgatóság gyűjtő név alá foglalt — következő aláírások tanúsítják: Codorea hdn., Ardelean zugsf. ün-kéntes, Szelezsán János zugsf., Rónai Ede, Kiss János, Tratenoz formészter, Thobiasz és Kilián.

— A városligeti hadi kórház vezetősége ezúton mond hálás köszönetet a következő adakozóknak: Hady Szilárd, Konez József, Szedressy Győző, Balassa György, Bóth Lajosné, Hauser Károlyné gyűjtése folytán rubeek, Kövér Béla, dr. Márton István, Linneburg Károlyné, Polák Sándorné, Mész Mártonné, Polák Lajosné, dr. Juhász Géza, Winter Adolf, dr. Műlek Lajosné, dr. Vertán Oszkár, Biri Albertné, Brigi Lén, Lészay Sándorné.

— Tetőtűz. A Borsos Béni-tér 4. sz. ház egyik részének tetője ma délután tüzet fogott. A kivont tűzoltóságnak sikerült tüzet eloltania. A ház jelentéktelen.

— Hősök fia. (Aktuális dráma az Urániában.) A színház ma egy vérbeli német mozidrámt mutat be, mely tárgyánál fogva is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. A háború törő első napjaiban játszódik le történetünk Berlinben, ahol az embereket magával ragadta a hívó szellem lelkessége és mindenki rajongva, ujjongva sietett a zászlók alá. Megszűntek a társadalmi különbségek, mert mindenki egy volt érzésben, egy gondolatban és eszlekenben. S éppen ezt példázza történetünk, melyben a háziur és házmestere egy napot tölt a csataterren. Egy a bucsuzás fájdalma, egy a gyermekek zokogása, de egy az a büszkeség is, mely a katonai elöl, misor a haza védelmének. Az itthonmaradottak párig, gazdag és szegény egyaránt versengnek abban, hogy minél többet juttasson a katonáknak. — A főszereplő legközelebb az Urániában. 5

— Hetven millióval vesztegettek meg az olasz lapokat. Bernből jelentik: Az olasz hadüzenet előtt a moszkvai Ruckija Vjedomosti egy eredeti híradással szolgált a római állapotról. Az orosz lap szerint Itália valószínűleg elsüllyedt a papírháborúban. Olaszországban — írja a moszkvai újság — tulajdonképpen nincs meggyőződés a háború iránti lelkesedésnek, mert hiszen a népet nem izgatják a kétséges területi nyereségek és kereskedelmi térhódítások. Minél jól értesült hányan tudják, ez az itáliai papiroháború az ententának kerek hetven milliójába került: ennyit fizettek a nagy hatalmak az olasz sajtó teljes megvásárlására. A hetven milliót még a hadüzenet előtt elvetették az újságok.

— Tejes vasárnapi munkaszünet. A n. i. írott aradi divattereskedők közös azarattal elhatározták, miszerint folyó évi június 6-tól szeptember 1-ig bezárólag, vasárnaponként üzleteiket egész nap zárva tartják. Arad, 1915. június hó 1-én. Wadowsky Gusztav, Deutsch Testvérek, Hoffmann Antal, Rosenblüch H. és Társa, Pick Ernő és Társa, Lengyel Testvérek, Bellák és Deutsch, Klein Sándor, Kohn Károly, ifj. Kopetko Károly, Keil és Krausz. 2031

— Fehér rabszolganők. (Erdősdráma az Apolló új műsorán.) Nincsen a fővárosi előkelő mozisínház, amely gazdagabb műsort tudna bemutatni, mint amilyent ma vetített az Apolló színház. A Nordiskfilmgyár két fenomenális újdonsága is szerepel a műsoron. Egyik csodásabb, nívósabb, mint a másik. A „Fehér rabszolganők” reális színekben megrajzolt erkölcsháza, amelynek mélyseges igazsága súlyosan nehezíti rá a lelkünkre. Az „Acraeca” rendkívül megindító romantikus mesejével vált a nagy tetszést a nézőből. Ezennél Wilmann aviatikus hatalmas repülése is gazdagítja az Apolló csodás műsorát, amely csütörtökön, az értekezési előadásokon is vetítésre kerül. 3

— Egy kis árjegyzék kivonata. Fischer áruházának a Szabadság-téren, u. m.: nyers sovány nő és férfi ruhák kor. 4.50 íder, 1.50 cerna-huribnyák katonák részére is megfizetők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 1.50 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházat a Szabadság-téren. Ranyk-p kedvelmény. 227

— Engel-féle kereskedelmi szaktanfolyamok. A júniusban kezdődő nyári tanfolyamok már az összes tantárgyak német nyelven is taníthatók. Beiratkozások június 6-ig, László Vilmos-u. 2., Földes-palota mellett. 2032

— Gyermekkorok legnagyobb választékban Fischer áruházában a Szabadság-téren. Olaszországban a sport-kocsi már 16 koronától, és az első patent gyermek székek 14 koronától. Kérném a cőgre figyelni. Fischer áruház a Szabadság-téren. 228

— Papírunkból nagy engedelmességgel nyújt vizionteredőket Kerpel papírgyártó-kereskedése. 193

— Írásmunkák, sokszorosítások, írógépjavitások előnyös áron eszközölhetők. Gyors, gépíró, könyvelői szaktanfolyam Zeller és Hollós. Br. Bohus-palota.

— Hadisegélyző bélyegek százát két koronájával vesz Kerpel könyvkereskedése. Ugy szintén vesz egész bélyeggyűjteményeket és könyvtárakat is. 193

— Olcsó papírszalvatták Kerpelnél. 193

— Olaszország térképe Kerpelnél. 193

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 347
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
Működőállomás	— — — — — 181
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 181
Nyomda	— — — — — 181

huszalt gondolatok...

Mos, mikor a szellő könnyű szárnyain a tavasz lehetőszerű tartalma szétterjed — és édes örömmel, boldogsággal telik meg a szív a természet csodálatos nagyszerű kibontakozásán, feltározhatatlanul hozzád száll lelkem a messze nagy távba, ahova csak gondolataim repülhetnek és hol csak a szeretet, leltő aggodalma kereset fel...

Mióta elmenté oly üres életünk, pusztán vár a jelen és csak a múlt boldog képeinek felidézésénél melegzik meg szívünk... megismerem egy új érzést, éreztem egy második boldogságot, a melyet egy már elmúlt boldog id. emléke ébreszthet!

Vágytunk utánad, vártunk rád! Őz volt még akkor... Kis kertünk még sok színes virággal volt tele és üd., élénk zöld övezet körül. Vártunk már akkor, mikor még a természet tele volt élettel, virattal és virággal... Nem jöttél... Ki tudja merre lehetél? Azután álmosan hajtották le a virágok fejcsékeit, a nap fáradtan mosolygott és nap-nap után nagyobb lett a száraz leveleknek halmja. Már szomorubb lett a természet... és te most se jöttél! Kicsi fiunkat avval nyugtattam, hogyha lehull az utolsó levél is a fáról haza jön Apuka. Egy reggel ott találtam a fa alatt fájdalmasan föl-föl pillantva az óriási törzsre. „Szeretnék nagy, erős lenni, hogy megrágnassam ezt a nagy-nagy fat — hogy minden kis levélke lehulljon róla!...”

És csodálkozó tekintetemet látva, durván mondta „No igen... mert ha az utolsó levél is lehull haza jön Apuka!”

Mily rejtélyes egy kis gyermek lelke! Érzékenyen vibrál minden rezzenésre... Vajon csakugyan megindította ő ezt érteni?...

Se lehullt az utolsó levél is!...

A tel szomorú napjai sötét gondokkal jöttek Elmaradt minden hír — nem kapunk többé életjelet Felőled. Türelmetlenül, lázasan az izgalomtól remegő ajakkal vártam egy hírt — egy egyetlen életjelet! De semmi, semmi sem jött! A napok mind szomorubbak és sötétebbek lettek... Kis szobánk ablakánál, semmiségre révedező tekintettel néha órák hosszat önmagamban egyedül ültem... A szél is szomorú nótákat süvített, majd belekapaszkodott egy-egy magányos kopár fába és az kénytelen volt meghajolni az erőszak durva hatalma alatt! Csak kevés volt, mely a vihar szeszélyes csapkodásainak ellenállhatott...

A természet közel alkotott egymáshoz minden életet... a sok lombtalan, minden diámtól megfosztott kopár fát nézve, az ember jutott eszébe, kinek szíve tele van illúziókkal, reményekkel, vágygal — és egyszer csak eljön az az idő, mikor egyedülálló, elhagyatott lesz ép úgy, mint a sok a vihar szeszélyes játékaiban kitért lombtalan fa... Ha ép úgy mint ezek, vajon hányan kerülnek ki-e szeszélyes játékból győzedelmesen?...

A festő démona

Elmúlt a tél is . . . Mit várjak a tavasztól, hoz-e majd jobbat? Vagy jobb talán a nagy titok rejtélyes oldalát még meg nem tudni? Fájó szívvel, kihalt lélekkel néztem minden új hónap elébe . . . Már remélni, már vágni se mertem . . . de azért még bíztam, hittem! És sőtét szomorú napjaimba betévedt egy késői napengár — megjött az első hír! Reszkető kézzel nyultam utána . . . láttam, megismertem az írást . . . É! Keblemre szoritottam a kis fehér lapocskát, magamhoz öleltem hűvvel . . . szemeim könnyesek voltak, még nem tudtam olvasni.

És most érzem, látom, mily szép a tavasz, az újjáébredésnek korszaka, és minél szebb, vonzóbb a természet kibontakozása, — annál inkább vágyom közelséged után . . . s mindennél fényesebb az álmom, amely körülövez téged!

Te messze, messze vagy idegen országban, más emberek között — de lelked itt él körülöttnünk, velünk és most, mikor egész századok küzdelme rezeg át nemzetek lelkein és lázasan liktett az élet minden atomja — a szor minden leltipró megpróbáltatásának erős lélekkel ellenállva visszavárunk Benneteket és ilyen szép tavaszi estén felétek szól minden gondolatunk, vágyunk és szeretetünk . . .

(S. Z.)

VÁROS ÉS MEGYE

Városi közgyűlés. Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága június hó 9-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésén tárgyalás alá kerülnek a következő ügyek: 1. Polgármester havi jelentése. 2. Sohó Ferenc járdafoglalási ügyét a tanács felelőssége miatt a másodfokú elbírálás végett beterjeszti. 3. A tanács előterjesztése a Szt. Péter-téri utvonalknak megállapítása tárgyában. 4. Kotity Mladen földbérletének meghosszabbítása iránt folyamodik. 5. A számvevőség bemutatja a temető kertészet 1914. évi zárszámadását. 6. Császi Mátyas földhaszonbérlet meghosszabbítása iránt folyamodik. 7. A tanács jelentése 1915-16. évben szükséges porosz kő- és pirasén szállítása tárgyában megtartott árlejtés eredményéről. 8. Reisinger Sándor az iránti kérése, hogy a várostól megvásárolt terület 33 öllal megnagyobbíttassék. 9. A tiszti ügyészség beterjeszti Dr. gyán Miklóssal, örv. Szekeres Albertnél (három esetben), Moldoványi Ernővel, Tenolinger Károly-lal kötött földhaszonbérleti szerződést, jóváhagyás végett. 10. A tiszti ügyészség beterjeszti örv. Tóth Mátyásné és Gémes Péter földhaszonbérletének meghosszabbítása tárgyában kötött szerződést jóváhagyás végett. 11. A tanács előterjesztése a város közlekedési és a hatósági mézárászek megszűntetése tárgyában.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

Uj könyvek.

* A Teván könyvtár magas nivója sorozata ismét három értékes új kötetrel gyarapodott.

Kosztolányi Dezső: *Öcsém*. A szerző könyvét hadba vonult öccsének ajánlja. Örölszól nagyrészt e mesterien megalkotott munka. Próza és vers váltakoznak benne. A kötet ára 40 fillér.

Lakatos László: *Erzelmes könyv*. Erdékes jelenség a háború zajában e finom hangú, szentimentális lelkű írónak feljegyzése. A kötet ára 80 fillér.

Somlyó Zoltán: *Hadak a hóban*. Csupa kerekdeden, erősen megkomponált írás foglal helyet Somlyó Zoltán novellagyűjteményében, mely első ilyenmű köteté jeles lírikusunknak. A kötet ára 40 fillér.

NYILTÉR.*

Idehaza és a harctéren,
civil emberek
és katonák
előszeretettel olvassák
az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny

a világháború eseményeiről mindenkor a legalaposabb és a legfrissebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny

mindenhová köpeti hű olvasóját.

A kiadóhivatal nyaraló és bevonult előfizetőinek, előbbieknek a nyári tartózkodási helyre, utóbbiaknak a tábori postán pontosan utána küldi

az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:

Vidéken:

Egy óra 2 K — f.

Egy óra 2 K 40 f.

1/2 óra 6 K — f.

1/2 óra 7 K — f.

STOOSZ GYÓGYFÜRDŐ

(Abaujtonya-Megye.)

Elsőrangú klimatikus gyógyhely és vizgyógyintézet.

Igen mérsékelt áruk, kitűnő ellátás. Elő- és utó- idényben a szobákban jelentékeny engedmény. Fürdőidény: június 5-től szeptember végéig. Posta- és távirátványok helyben. Vasúti állomás. Móraonizet, 600 méter a tenger színe fölött, gyönyörű fényes közeli, különösen kedvező tavaszi és őszi időjárás. Klimája egybe, letehető állandó és pormentes, ivóvíz-páratlan. Gyógyeszközök: Vizgyógyászat, tejfürdő, fenyőolajfürdő, és szénasfürdő, masszázs és villamosítás. Igazgató-őrnagy: Dr. Csirnes Dezső kir. tanácsos. Vaskorona és a Ferenc József-rendek lovagja. A Városmajor Stranitsa-örny a nyári hónapokban a társaság vezeti. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgató.

Uj szálloda

Nagyváradon, a Rákóczi-úton!

Megnyit a nagyuri kényelemmel berendezett

Vaiszlovich Park-Szálloda.

60 szobával és lakosztályokkal. Fürdőszobákkal, minden szobában meleg-hidegvíz mosdókkal. — Melegvízfűtés. Vacuum Cleaner, higiénikus berendezés. — Zene-mentes, csendes és tiszta hely.

Nagy fenyves park, lugasokkal és Glorietekkel!

Nagyváradon, Rákóczi-ut 5. sz.

Telefonszám: 306. Villamos megállóhely! Automobil garage és istálló. 1915

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A

**„SZANITEC”
TETÜPOR**

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint két tábori csomag (csak a csomag kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kérjünk azonban betűrendben „Szánitéc”-port, mert mint minden jóban, ennek is akad alány utántáza. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt irányítással küld. Az ár győgytárakban, Mohács. 8741

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója
Fried Ignác Arad, Háromveréb-u. 4.

A magyar királyi államvasutak és az arad-csanádi egyesült vasutak patkányirtója.

Levélbeli meghívásra amonnan válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek. Vidéki megrendelések postán amonnan elküldetnek.

1915

Értesitem

2011

a. a. 4. közönséget, hogy az

éttermemet

a Zrínyi-utcába (Apollo színház mellé) áthelyeztem,

ahol naponta villásreggeli, meleg és hideg ételek tiszta libasírral főzve, állandóan kaphatók. Ugyazint mindenféle házi sütemények, mint kindli és flódní, állandóan készletben van. Jutányos árak. Szolid kiszolgálás. Kívánatra házhoz szállítás. További szíves pártfogást kérek, kiváló tisztelettel

Goldman Regina.

"JESSY"

a legkötelesebb tisztító-szer. Fehér vászon cipőkhöz kis üveg 70 fillér, nagy üveg 1 korona.

Női és férfi fehér- és szürke tennis-cipők óriási választékban.

Cipő Tőzsde

ARAD.

Apollo mozi mellett.

Uránia Színház.

Csütörtökön és pénteken

Német aktualitás:

Hősök fia

Dráma 3 részben.

Uránia Színház.

Izr. Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz.
I. emelet.

Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, modern berendezés. Elemi és középiskolai előkészítés és továbbképző tanfolyam. Külön tárgyak: Idegen nyelvek, festés, zongora és művészi kézimunkák.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő.

2027

833.

Telefon szám

933.

Tisztelettel értesitem a n.
é. közönséget, hogy folyó
hó 1-én átvettem a

Haggenmacher vendéglőt,

hol pontos kiszolgálás mellett jó italokat, finom meleg és hideg ételeket lehet kapni.

Azonkívül abonánsokat elfogadok. Ugyazint ujonnan berendezett vendégszobák, nagy beszálló udvar.

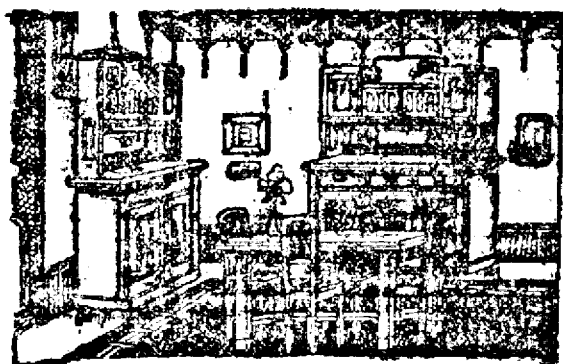
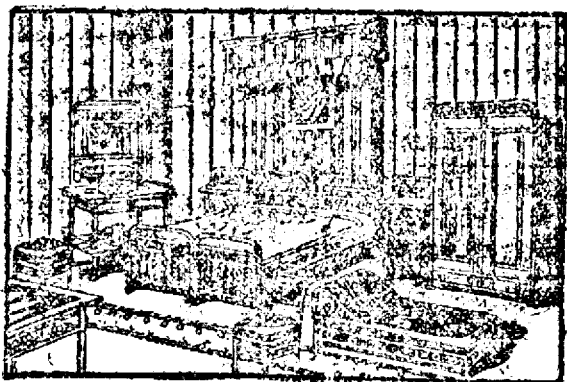
A közönség b. pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

Kurták Mihály

vendéglős,

2025

Radnai-ut 2. szám a vil-
lanyos állomással szemben.

GARAI KÁROLY

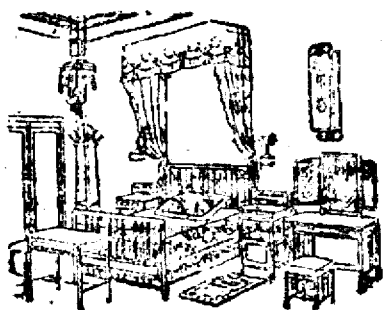
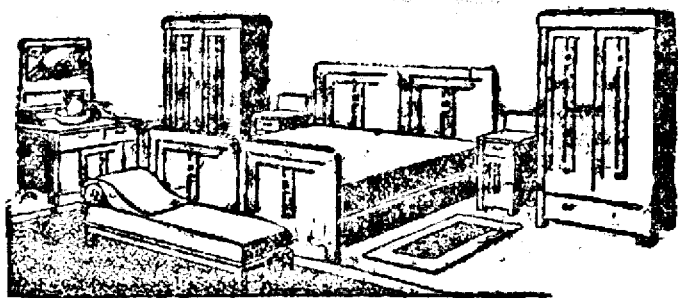
BUTORKERESKEDŐ

1951

TÖRVÉNYSZÉKILEG BEJEGYZETT CÉG

ARAD, ASZTALOS SÁNDOR-U. 1 és 5.

TELEFON 773.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
2. Jellige alatt.
3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megadni.
4. Legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.
5. cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Katonadolog”

Nálam pénteken hatkor. Ismert cím. I. kapu 7. ajtó. Értesítsen jöveteléről. Szombaton elutazok 2 napra. Kézcsók. 2010

Csinos

urleány vagy asszonyka tisztességes ömerettségét keresi. Levelek „Titok” jellegre a kiadóba. A megismerkedés végett címet kérek. 2009

OKTATÁS.

Isr. Fininternátus Arad.

A jövő tanévre csak korlátozott számban vesszük fel növendékeket. Magántanulók két osztályról is felvételre alkalmasságot vizsgálunk. Prospekt készséggel szolgál. 1961

ALKALMAZÁST NYER.

Intelligens,

gyermeknevelésben jártas német nő 8 és 9 éves fiúhoz keresek, hosszú bizonyítványos ajánlat fényképpel, esetleg személyes bemutatkozás kérést. Cím a kiadóhivatalban. 2007

3-4 középosztályt

végzett jócsaládból való fiú gyakornokul (tanulóni) felvétetik Kohn Fülöp fatereszkedőnél, Battonyán. 1957

Egyedülálló

házasvezetőt keresek vidéki városba, ki jól főz és a kertészkedéshez is ért. Leveleket bizonyítványmásolatokkal, igények megjelölésével „Házvezető” jelleg alatt továbbítani a kiadóhivatal. 1984

Egy

fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik. Ajánlkozni lehet Fürber Lajos cégnél. 1998

Tanuló leányok

és fiúk felvétetnek Ingusz Dobozgyárban Deák Ferenc-u. 20. sz. 1997

ALKALMAZÁST KERES.

7 gimnáziumot

végzett fiú irodai vagy más megfelelő alkalmazást keres. Címe megadható a Messenger Boy vállalatnál telefon 816. 2019

Érettségizett

és kereskedelmi végzett, irodai gyakorlati rendelkező leány megfelelő állást keres. Megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megfelelő” jellegre. 2000

Fistal

fűszerkereskedő segéd alkalmazást keres azonnalra. Szíves ajánlatokat „E. Z.” alatt a kiadóba. 1955

INGATLAN.

Eladó

Fácán-utca 6. számú sarokház minden elfogadható árral és egy jól berendezett lakatos műhely, esetleg a szerszámok külön-külön is eladhatók. Ertekezhetni ugyanott. 2038

KIADÓ LAKÁS.

Egy

csinosan butorított utcai különbejáratú szoba kiadó. Cím a kiadóban. 2021

Kellemes

utcai külön bejáratú butorított szoba június hó 15-re kiadó. Anich Lajos-u. 20. I. em. ajtó 6. 2008

Kiadó

Kiss Ernő-u. 9. szám alatt 2 udvari kétszobás, előszob, fürdőszoba, stb. modern lakás, augusztus hó 1-re. 2023

Egy 4 szoba

konyha és mellékhelyiségből álló I-ső emeleti utcai lakás, Weitzer J.-utca 12. sz. alatt kiadó. Tudakozódni a házimesternél, 2725

Magányos házban

4 szobás modern ur lakás aug. 1-re kiadó Weeselenyi-u. 51. sz. Tudakozódni Perényi-u. 8. sz. 1985

Náder-utca 14.

2 esetleg 4 szobás lakás kiadó. 1863

Modernül butorított

kétszobás lakás, balkonnal, gáz-fürdőszobával, esetleg több személynek is kiadó Bohus-palota (Zrínyi-utca) II. kapu, II. emelet. 1870

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házimesternél.

5 szobás utcai

elsőemeleti lakás szép fekvésű új házban és egy 3 szobás második emeleti udvari lakás minden komforttal és mellékhelyiségekkel együtt, azonnal Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házimesternél.

Erzsébet királyné-körut 18.

számu ház első emelete, mely modern ötszobás lakásból áll, azonnal vagy f. évi augusztus hó el-sejére kiadó. 1648

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házimesternél.

ÜZLETEK

Egy

műhely helyiség esetleg raktárnak kiadó. Cím a kiadóban. 2022

Dohánytőzsde

kerestetik megvételre. Ajánlatokat „Dohánytőzsde” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 2024

Egy jömenetelő

iparvállalat gépekkel felszerelve, nagy munkakörrel, a befektetett tőkét egy év alatt ki lehet keresni, betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2034

Egy jóforgalmu

szatocsüveget, trafik és italmérési jogokkal, más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1979

Andrássy-tér 8.

számu házban egy kisebb üzlethelyiség — különösen dohánytőzsde-nek alkalmas — azonnalra kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egész jókarban

levő „Zirzon”-féle kaptárak eladók. Cím a kiadóban. 2020

Keveset használt

szép fehér zománcosított fürdőkád eladó. Török Gábor-utca 17. 2028

Borsprő és törköly

kétszer főzött pálinka, kitudó minőségű kapható Barna Lajosnál, Pankotán. 1976

Háztartási cikkek

és butorok elköltözés miatt, jutányosan eladók. Weitzer János-utca 3. II. 1812

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésben, Szabadság-tér. 781

Automobil

hat üléses 12 lóerős üzemképes 2 hirtő és 1 fedeles hajtokocsi előnyös árral eladható Roth Lászlónál, Asztalos Sándor-utca butorraktár. 1521

Vesszők

uraktól levett férfi ruhát, téli kabátot, városi és utazói bundát, katonai ruhákat és mindenféle egyenruhát legmagasabb árral. Bieler Ignác, Szent-Pál-u. 12. 689

Finom

női ruhák, kalapok, cipők, ernyő, gyász miatt eladók. Megtekinthető Károlyi Gyula-utca 7. szám. Ponto Jánosné. 1994

„Eos”

a világ legjobb szintelen cipőtisztító szere lack és színes bőrcipőkhöz. Tisztít és fényesít. Kapható kizárólag a Cipő Tőzsdeben. Apollo mozi mellett. 5161

Náder Gyula és Fia

késműves és villanszerelési üzlete Weitzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és borotvák korszerűsége legpontosabban eszközölhetnek. 143

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 3. Telefon 52. 1706

Jókarban levő

kerékpárt megvételre keresek L. soncay Lajos ékszerész, Szabadság-tér 1. 1456

KÜLÖNFÉLE.

Állami tanítónő

cserélne pesmeggyel tiszta magyar nagyközségből (Budapesttől 86 km. fővonal) 9 tanerős iskolától Aradra vagy környékére. Barna Bella tanítónő Arad, K. p. u. ca 42. sz. 1980

Itt az influenza.

Védekezzünk, ígyünk naponta háromszor Hehs-féle Vasas chinint, ez a kellemes zamatuűdítő készítmény kitűnően absorbeálható vasas chinint tartalmaz, miért is úgy felnőttek, mint gyermekek is nagyszerű eredménnyel veszik. — Gyengélkedőnek, lábadozóknak, verszegény, sápkóros egyéneknek legjobban ajánljuk. Ára 240 fillér. Kapható Földes Kelemen és Hehs Vilmos gyógyszerárán Aradon. 12

Aranyat

66

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsere; ugyisintén régiségeket vesz és elad

693

Losonczy Lajos

órás és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

18778—1915.

Hirdetmény.

Arad, szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi törzsvagyony alap 1914. évi szárazmódása a városi háza I. emeleti tanács terében 1915. évi május hó 24-til számú tott 15 napra közszemlére kitéve lett és annak adatai ellen az 1876. évi XXI. t. cikk 17%-ban megszüntetett határidőn belül bármelyik adófizető polgár által észrevétel emelhet.

Arad, 1915. évi május hó 22-én.

A városi tanács.